

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

DVOJTÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

14. september 2023

číslo 23

30.

VÝROČIE ZÁPISU
LOKALITY DO
ZOZNAMU SVETOVÉHO
DEDIČSTVA UNESCO
1993-2023

ročník XXXIV

cena 0,70 €

Vráti

sa SVP, š.p.,
do Štiavnice?
str. 3

SLOVENSKÝ
VODOHOSPODÁRSKY
PODNIK, I. p.

Verejná

zbierka
Biela pastelka
str. 8

Informácie

pre voličov
k voľbám do NR SR
str. 10

Salamandrové dni 2023

Tohtoročné Salamandrové dni 2023 (7.-9.) boli spojené s pripomenutím si významnej historickej udalosti - 30. výročia zápisu Banskej Štiavnice do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Hostami Salamandrových dní 2023 boli: pán prezident Ivan Gašparovič, čestný občan nášho mesta, poslanec EP Robert Hajšel, poslankyňa NR SR Ľubica Laššáková, poslanec NR SR Jaroslav Naď, štátny tajomník MV SR Tomáš Oparty, generálny riaditeľ Sekcie verejnej správy MV SR Adrián Jenčo, dekan Fakulty BERG TU Košice a predseda

Ocenenie pre primátorku nášho mesta FOTO LUBO LUŽINA

predstavenstva Slovenskej banskej komory (SBK) Michal Cehlár, predseda HBÚ Erich Veselényi, poslanci MsZ, p. dekan Norbert Ďurdík, starostovia obcí a mnohí ďalší vzácní hostia, priatelia a priaznivci Banskej Štiavnice. Salamandrové dni 2023 sa začali vo štvrtok na radnici výstavou „Príbehy tajchov“ v Kaplnke sv. Anny, večer tradičným šachtágom v kultúrnom centre a pokračovali v piatok 8.9. sprievodnými podujatiami: Valné zhromaždenie SBK, výstava: Pamiatky UNESCO Banskej Štiavnice a okolia v archívnych dokumentoch v SBA, Salamander v SBM a burza minerálov v aule SPŠ S. Mikovíniho. **23.str.**

Podakovanie primátorky mesta za Salamandrové dni 2023

Dovoľte mi, aby som sa poďakovala všetkým organizátorom programu Salamandrových dní 2023, ako aj všetkým aktérom, ktorí pomáhali pri jeho organizovaní a prispeli k jeho úspešnému priebehu:

Banskoštiavnicko-hodrušskému baníckemu spolku, Slovenskému baníckemu múzeu, Združeniu baníckych spolkov a cechov na Slovensku, Slo-

venskému banskému archívu, Slovenskej banskej komore, zamestnancom oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie, zamestnancom oddelenia regionálneho rozvoja a medzinárodných vzťahov, ako aj ostatným zamestnancom mestského úradu, zamestnancom Technických služieb, m. p., koordinátorom a aktívnym pracovníkom malých obecných služieb, ktorí sa postarali o čistotu mesta, mestskej polícii a OO Policajného

zboru Banská Štiavnica, ktorí sa postarali o bezpečnosť a poriadok v meste počas Salamandrových dní 2023. Osobitne by som sa chcela poďakovať Mgr. Jánovi Petrikovi, Ivete Petrikovičovej, Mgr. Petrovi Danášovi a Štefanovi Lackovi, všetkým účinkujúcim v Salamandrovom sprievode, ako aj účinkujúcim v ostatných programoch. Moja veľká vďaka patrí aj všetkým ďalším ľuďom, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k organizácii týchto

mestských slávností. Salamandrové dni 2023 by sa nemohli uskutočniť bez podpory sponzorov, ktorým tiež ďakujem za to, že si ctia banícke tradície a ich udržiavanie.

Samozrejme, ďakujem aj všetkým návštevníkom, ktorí počas podujatia zavítali do Banskej Štiavnice. Dovidenia na Salamandrových dňoch 2024!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

INZERCIA

STEVE CLARKE TRIO
Kultúrne centrum
Banská Štiavnica
15.9.2023
19.00h.

STAVEBNINY
STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.
Predajňa stavebnín
Horná Huta 42
tel.: 0918 624 835
Otváracie hodiny
po - pia: 7:00 - 15:30 hod.
so: 7:30 - 11:30 hod.
KAŽDÚ SOBOTU ZĽAVA 10%

z programu
primátorky**4.9.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast na zložení sľubu členov volebných komisií - Parlamentné voľby 2023.

5.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava materiálov k slávnostnému zasadnutiu mestského zastupiteľstva.

6.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

7.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast na otvorení výstavy Príbehy tajchov.
- Účast na slávnostnom šachtágu.

8.9.

- Účast na zasadnutí Slovenskej banskej komory.
- Účast na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva.
- Účast na celoslovenských oslavách Dňa baníkov, hutníkov, geológov a naftárov.
- Účast na slávnostnom vztyčovaní vlajky Organizácie miest svetového dedičstva.

- Účast v Salamandrovom sprievode.

9.9.

- Účast na Podsitnianskom dni hojnosti 2023 v Baďane.

10.9.

- Účast na slávnostnej inštalácii farára evanjelickej cirkvi a.v. Mgr. Daniela Gdovina.

11.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

29.8. v deň 79. výročia SNP bolo množstvo relácií venovaných tomu- to výročiu v slovenských médiách. Mimoriadne významne v nich dominovala Banská Štiavnica a Štiavničania. Najfrekvencovanejšie bolo meno Ladislava Sáru (9. 2. 1913 – 19. 2. 1945) prvého hlásateľa Slobodného slovenského vysielateľa v B. Bystrici. V r. 1928-32 študoval na Učiteľskom ústave v B. Štiavni.

29.8. v Rádiu Lumen o 6.35 bola spomienka na profesora Baníckej akadémie v B. Štiavni Michala Patziera (25. 9. 1748 – 29. 8. 1811), ktorý zomrel v tento deň v B. Štiavni v r. 1811.

29.8. v RTVS na Dvojke o 20.10 bol dokumentárny film Stopy – boje v Banskej Štiavni o zásluhách Štefana Trubana z Hornej Rovne v protifašistickom odboji a zvlášť SNP. Tento dokumentárny film natočil režisér Peter Gašparík - vnuk Š. Trubana. Vnukom Š. Trubana je aj sudca JUDr. Michal Truban, niekdajší predseda Špecializovaného trestného súdu, ktorý je v súčasnosti majiteľom Penziónu Altmayer, ktorý je

na mieste niekdajšej chýrečnej „Ružovej vily“ na Hornej Rovni, ktorej majiteľom bol Š. Truban. Š. Truban bol v r. 1947-48 aj predsedom MsNV v B. Štiavni. Veľká pozornosť bola venovaná aj MUDr. Jozefovi Štelingerovi, ktorý v čase SNP bol lekárom v Štiavnických Baniach a veľakrát riskujúc vlastný život pomáhal chorým počas SNP. Po vojne žil a pôsobil v B. Štiavni. Vynikajúce avízo tohto filmu bolo aj v Správach RTVS v tento istý deň na Jednotke po 19.00.

7.9. v Rádiu Devín bola podrobná informácia o hlavných podujatiach tohoročných Salamandrových dní.

9.9. vo viacerých médiách boli podrobné reportáže o Salamandri vo večerných hodinách dňa 8.9.2023. Určite nielen mňa zaujalo rozprávanie 88-ročného Jozefa Osvalda – najrazvitejšej postavy sprievodu „štiavnického Nácka“ o jeho dlhoročnej účasti v tomto sprievode. Kiežby tento bezpochyby najstarší účastník Salamandra rozdával ešte veľa rokov v tomto sprievode radosť a pohodu pre tisíce tých najvdáčnejších divákov!

Ján Novák

Inštalácia brata farára

Daniela Gdovina

V nedeľu 10. septembra sa uskutočnila na slávnostnej službe Božej v Evanjelickom chráme v Banskej Štiavni inštalácia štiavnického zborového evanjelického farára Západného distriktu ECAV na Slovensku Mgr. Daniela Gdovina.

Medzi pozvanými hosťami bola aj primátorka nášho mesta Mgr. Nadežda Babiaková, ktorá vystúpila so svojím príhovorom, odovzdala p. farárovi darček v podobe dreveného anjela a poprial mu v jeho poslaní a službe veľa zdravia a Božieho požehnania!

MsÚ

Primátorka mesta v evanjelickom chráme FOTO LUBO LUŽINA

z programu
primátorky

- Pracovné rokovanie so starostom obce Hodruša Hámre Jozefom Uramom k majetku mestské lesy.
- Redakčná rada ŠN.

12.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Prerokovanie zadaní pre Územnú štúdiu - Lokality UNESCO v Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja.

13.9.

- Účast na zahájení akademického roku 2023/24 na Univerzite v Šoproni a zasadnutí senátu univerzity.

14.9.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie s generálnym riaditeľom Lesy SR, š.p., Ing. J. Marhefkom a prezidentom Zväzu spracovateľov dreva SR PhDr. P. Zemaníkom k poskytnutiu dreva na požiarom zasiahnuté objekty.
- Účast na zasadnutí predstavenstva OO CR Banská Štiavnica.
- Pracovné stretnutie k príprave podujatia Akademici v BŠ 2023.
- Slávnostné prijatie bývalých študentov SPŠCH po 50 rokoch.
- Občianske obrady – sobáše.

Viera Lauková

Príspevok

do dobrovoľnej zbierky od Českej mincovne

Na športovom podujatí Behaj lesmi v Štiavnických vrchoch v sobotu 2. septembra si prevzala primátorka mesta Mgr. Nadežda Babiaková symbolický šek na sumu 6 507€, ktorou prispela Česká mincovňa do dobrovoľnej zbierky na odstraňovanie následkov po požiari. Ďakujeme!

MsÚ

Ponuka

Centrum voľného času v Banskej Štiavni ponúka tanečné vystúpenia súboru Applause na zábavy, večierky, spoločenské akcie. V ponuke máme tance národné, moderné, ľudové a pod. Bližšie informácie v CVČ na č. t.: 0907 598 567.

J. Machilová

Salamandrové dni 2023

31.str. V Kostole sv. Kataríny sa konalo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva spojené s odovzdávaním ocenení pre DHZ a MO SR a odovzdávanie rezortných vyznamenaní zástupcami MŽP a MH SR pri príležitosti sviatku Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov. Ocenenie si prebrala aj primátorka nášho mesta Nadežda Babiaková. S príhovormi vystúpili primátorka nášho mesta (str. 4-5), europoslanec Robert Hajšel a Jaroslav Naď, poslanec NR SR. Zasadnutie MsZ otvoril viceprimátor mesta Peter Ernek, podujatie uvádzal Peter Danáš, o hudobný doprovod a príjemnú atmosféru sa postarali spevokol Štiavničian, Bratstvo štiavnických facigerov a HUAJA.

Pred budovou radnice sa konal akt vztýčenia zástavy Organizácie miest svetového dedičstva za účasti europoslancu R. Hajšela a L. Lašákovéj, poslankyne NR SR, predstaviteľov samosprávy mesta ako aj ďalších vzácnych hostí a návštevníkov nášho mesta. Po úvodnej piesni mužského speváckeho zboru Štiavničian, slávnostný príhovor predniesla primátorka nášho mesta. Program Salamandrových dní 2023 pokračoval na Nám. sv. Trojice, kde nechýbal tradičný jarmok s bohatým kultúrnym programom, ktorý moderoval Erik Forgáč na Sala-

Ocenené DHZ v Kostole sv. Kataríny FOTO MICHAL KRÍŽ

mandrovom pódiu, s hudobným vystúpením banskoštiavnických kapiel Terezine kilá, Kráter Kartel, Spevokol Štiavničian & Dodo Klimko Band, talentovaný spevák Dávid Váradí alias D3JVO a s východniarskym temperamentom kapela Basawell. O záver večera s balkánskymi rytmami sa postarali Fanfare Ciocarlia, ktorí všetkých prítomných vyprovokovali až k tancu a v dobrej nálade sa po 2 prídavkoch za burácajúceho potlesku mohli spokojne vrátiť domov.

V sobotu 9.9. pokračoval program pre deti detským Salamandrom na Nám. sv. Trojice s tanečným vystúpením Ardenza - tanečná škola Mgr. Miroslavy Ondrejčkovej, vystúpili detičky z Materskej školy, 1. mája č.4, SBM Banská Štiavnica, Miro Jilo, Divadlo zo šuflíka a Actores Slovakia. Viac o baníckej a kultúrnej časti Salamandrových dní prinášame na stránkach ŠN. O rok dovidenia na už tradičných Salamandrových dňoch 2024!

Michal Kríž

Deň s komisárkou

pre osoby so zdravotným postihnutím

Dňa 27.9.2023 (streda) navštívi Banskú Štiavnicu komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím JUDr. Zuzana Stavrovská. Jej zameraním je podieľať sa na ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím podporou a presadzovaním práv priznaných osobám so zdravotným postihnutím medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná. Cieľom jej pracovnej návštevy bude predstavenie činnosti Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím formou prezentácie a stretnutia s predstaviteľmi mesta, odbornou verejnosťou, návšteva zariadení sociálnych služieb, ktoré navštevujú osoby so zdravotným znevýhodnením, ako aj stretnutie so širokou verejnosťou.

Týmto Vás pozývame na stretnutie s komisárkou so zdravotným postihnutím JUDr. Zuzanou Stavrovskou dňa **27.9.2023, v čase od 15.00 do 17.00 hod.,** v priestoroch Sociálneho podniku JA life, s.r.o., r.s.p., Pletiariska č. 9, Banská Štiavnica. Bližšie informácie Vám poskytneme na tel. č. : 045/6949640, email: eva.greganova@banskastiavnica.sk.

MsÚ

Pomôže nová NR a vláda Banskej Štiavnici?

V r. 1997 bol etablovaný v B. Štiavnicí Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Vlani bola podstatná časť podniku presťahovaná do Bratislavy a v B. Štiavnicí zostalo už len torzo pracovníkov.

Ešte predtým, ako sa tak stalo, viackrát som upozorňoval tých najkompetentnejších, podobne ako aj naša primátorka, a to ministra životného prostredia SR Jána Budaja, do ktorého rezortu podnik patrí, ako aj niekdajších premiérov Igora Matoviča a Eduarda Hegera, aby tento podnik nebol presťahovaný do Bratislavy, ale zostal naďalej v B. Štiavnicí, čo, samozrejme, bolo podložené aj podrobnou argumentáciou. Aj po presťahovaní podniku do Bratislavy sme pokračovali v týchto našich požiadavkách s tým, aby podnik bol

prinavrátený do B. Štiavnice. Mój posledný písomný apel išiel v tomto ponímaní premiérovi Ludoviťovi Ódorovi a prezidentke SR Zuzane Čaputovej dňa 5.6.2023, o čom som informoval aj v mojom článku „Pomôže premiér Banskej Štiavnici?“ dňa 15.6.2023. Všetko bolo zbytočné. Medzičasom situácia dospela do hrôzostrašnej podoby, čo nemohlo ujsť, samozrejme, ani viacerým celoslovenským médiám. Uvádzam z nich aspoň niekoľko citácií. Rádio Slovensko 4.8.2023 o 14.40: „Štát dlhuje Slovenskému vodohospodárskemu podniku, š. p., za služby vo verejnom záujme viac ako 300 mil. eur. Situácia zašla až tak ďaleko, že štátny podnik nevylučuje ani zastavenie činnosti.“ Marián Bocák, hovorca podniku v ďalšom uviedol, že „pravdepodobne v najbližších mesiacoch pristúpime ku skráteniu pracovného času, prípadne

k zastaveniu činnosti podniku.“ V Rádiu Lumen dňa 14.8.2023 v relácii Infolumen o 17.30 a v repríze o 23.30 odznelo: „Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., sa nachádza v nepriaznivej finančnej situácii pre absencujúce platby od štátu, ktoré tvoria polovicu jeho príjmov. Štátny podnik preto od septembra t.r. nedokáže vyplatiť mzdy svojim 3100 zamestnancom. Upozornil na to Odborový zväz Drevo, lesy, voda. Na tento rok mali byť refundované platby v hodnote 52 mil. eur, vyplatených bolo len 2,5 mil. eur, čo tvorí necelých 5% z celkovej sumy. Odborári vyzvali začiatkom mesiaca listom predsedu vlády, ministrov financií a životného prostredia na urýchlené riešenie nepriaznivej finančnej situácie podniku.“ V RTVS na Jednotke dňa 15.8.2023 v Správach RTVS o 19.00 zastupujúci hovorca podniku Tomáš Januš povedal: „Pravdepodobne pristúpime ku skrá-

teniu pracovného času, prípadne k zastaveniu činnosti podniku.“ Nakoniec ešte dodávam, že Ministerstvo životného prostredia SR, ako aj generálny riaditeľ podniku JUDr. Ing. Jozef Krška, počas ktorého riadenia bol vlni podnik presťahovaný z B. Štiavnice do Bratislavy, zhodne uvádzali, že toto presťahovanie sa uskutočňuje z dôvodov ušetrenia finančných nákladov na činnosť podniku.

Pevne verím, že po predčasných parlamentných voľbách dňa 30.9.2023 nová NR SR ako aj vláda SR spravia všetko pre to, aby sa podnik opäť vrátil do B. Štiavnice, čo určite prispeje ku konsolidácii ekonomiky podniku, pretože jeho činnosť by podliehala, tak ako predtým, kým bol podnik v B. Štiavnicí, našej každodennej nekompromisnej celospoločenskej kontrole.

Ján Novák

Príhovor primátorky mesta

k Salamandrovým dňom 2023, ktoré predniesla 8.9.2023 v Kostole sv. Kataríny

„Vážený pán prezident Ivan Gašparovič, vážený pán europoslanec, vážení páni poslanci NR SR, vážení páni ministri, vážení páni štátni tajomníci, predstavitelia štátnej správy a samospráv, ctení hostia, vážení poslanci Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici, moji milí Štiavničania, dámy a páni!

Opäť po roku sa stretávame tu, na tomto čarokrásnom a vznešenom kultúrno-historickom mieste, na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva.

Je pre mňa nesmiernou ctou, že sa môžem aj v tomto roku, tak ako v predchádzajúcich rokoch prihovoriť ku Vám, vzácní naši hostia a moji milí Štiavničania, ktorí spoluobčania v tomto prenádhernom božom chráme, jedinečnom neskoro-gotickom skvoste, v rámci vyvrcholenia tohoročných Salamandrových dní 2023. Mám naozaj tú najúprimnejšiu radosť, že na tomto slávnostnom zasadnutí MsZ sa zúčastňujú okrem Vás, vážení páni poslanci MsZ a moji milí Štiavničania, aj naši mimoriadne vzácní hostia – pán prezident, čestný občan mesta Ivan Gašparovič, poslanec európskeho parlamentu, predstavitelia a poslanci nášho najvyššieho zákonodarného orgánu NR SR, vlády SR, ministerstiev, ústredných orgánov štátnej správy a samospráv, inštitúcií a spoločností, predstavitelia vedeckých ústavov a vysokých škôl, ako aj predstavitelia renomovaných celoslovenských inštitúcií a firiem. Je mi ctou Vás všetkých čo najsrdečnejšie privítať v našom, po dlhé stáročia svetoznámom historickom meste a popriať Vám všetkým, nielen v mene mojím, ale aj všetkých mojich spoluobčanov, aby ste si z pobytu v jeho čarokrásnom prostredí odniesli do Vašich domovov tie najhlbšie dojmy a spomienky s predsavzatím, že toto naše mesto budete s Vašími najbližšími, priateľmi a známymi navštevovať aj v budúcnosti.

Rok 2023 sa do historických análov nášho mesta zapíše nielen ako rok 30. výročia zápisu Historického mesta Banská Štiavnica a technických pamiatok v okolí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO, ale zapíše sa do historických análov aj ako najbolestivejšia udalosť nášho mesta za posledné stáročia, kedy ničivý požiar zasiahol 18. 3. 2023 najvýznamnejšie kultúrno-historické srdce Banskej Štiavnice a poškodil 7 historických objektov na Námestí

sv. Trojice a v jeho bezprostrednom okolí. Slzy nám síce uschli, ale bolesť a žiaľ nám v srdciach stále zostávajú. História nás učí, že Štiavničania aj v tých najťažších časoch sa nikdy nevzdávali.

Rímsky stoický filozof, štátnik a dramatik Seneca povedal: „Zlato preverí oheň, statočných ľudí nešťastie“. Náš drahocenný poklad mesto Banská Štiavnica preveril naozajstný oheň a nás, statočných ľudí – Štiavničanov, nešťastie. Silou svojej lásky k nášmu mestu a úžasnou spolupatričnosťou sme však spoločne aj s tou najvzácnejšou súčinnosťou spolucitácií ľudí z rôznych končín sveta dokázali zvládnuť toto nešťastie a je viac ako isté, že v dohľadnom čase vrátíme nášmu jedinečnému historickému námestiu pôvodnú, ak nie ešte krajšiu tvár.

Za 30 rokov od zápisu do Zoznamu UNESCO sa podarilo samospráve mesta s pomocou štátu, cirkvi, podnikateľov, právnických a fyzických osôb zmeňiť schátralé a nevládne mesto na jedno z najkrajších miest na svete. Jedinečnosť mesta vďaka bohatej histórii súvisiacej s baníctvom a svetoznámu Baníckou akadémiou, architektonickým skvostom a unikátnym technickým pamiatkam uznal celý kultúrny svet a dostalo sa mestu Banská Štiavnica počty najvýznamnejšej – stala sa súčasťou svetového dedičstva UNESCO. Príbeh zápisu by nebol úplný, ak by sme nespomenuli, že trvalo takmer 4 roky, kým sa vďaka sérii krokov viacerých osobností, a čo musím aj teraz zvlášť vyzdvihnúť, v prvom rade z Banskej Štiavnice, a inštitúcií ušlachtilý zámer premenil na skutočnosť. Historický zápis Banskej Štiavnice a technických pamiatok v jej okolí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO sa udiel v kolumbijskej Cartagene 11. decembra 1993. Zápis podstatnou mierou prispel k záchrane, zviditeľneniu mesta i celého regiónu vo svete, k získaniu národného, ale aj medzinárodného kreditu. Tento zápis nám nesmierne poslúžil a vynikajúco slúži až dodnes pri presadzovaní mimoriadne dôležitých rozhodnutí, ktoré, samozrejme, súvisia s dobrozdaním aj tých najvýznamnejších štátnych orgánov a inštitúcií. V r. 1996 sme si krvopotne vydobyli, že Banská Štiavnica po dlhých – predĺžených 36 rokoch sa opäť stala sídlom okresu. Stala sa aj sídlom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s inge-
renciou nielen pre náš okres, ale aj pre okresy Žiar nad Hronom a Žarnovica. V r. 1997 bol etablovaný v našom meste SVP, š.p., a v nasledujúcom roku Hlavný

banský úrad. Obe tieto inštitúcie sú nielen celoslovenské, ale aj jediné a jedinečné svojho druhu na Slovensku a od ich samotného vzniku dávali nášmu mestu punc mimoriadnej dôležitosti. Ešte aj v r. 2021 bola odstránená historická krivda na našom meste aj v tom, že sa Banská Štiavnica stala opäť sídlom aj ďalšej jedinej a jedinečnej celoslovenskej inštitúcie - Rudných baní, š.p. Keď sme sa mali tešiť z rastúceho celospoločenského uznania nášho mesta, ako aj záverečných podob pamiatkovej obnovy, zasiahol historické srdce Banskej Štiavnice 18. marca 2023 ničivý požiar. Práve tu sa ukázalo, že Banská Štiavnica je nielen slovenská, ale naozaj aj svetová. Pomoc do Banskej Štiavnice postupne prichádzala nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. Vysoko si vážim každú morálnu, materiálnu, ako aj finančnú pomoc, ktorá smerovala a stále ešte smeruje k obnove poškodených objektov. Aj z tohto miesta sa chcem z celého srdca poďakovať v mene celej samosprávy nášho mesta, ako aj za všetkých mojich spoluobčanov všetkým tým, ktorí pomáhali pri likvidácii ničivého požiaru a odstraňovaní následkov a pri zabezpečovacích a záchranných prácach, ktoré boli vykonané počas požiaru a bezprostredne po ňom, a to HaZZ SR, DHZ z Banskej Štiavnice a okolitých miest a obcí, ministerstvu obrany – Armáde SR, PZ SR, všetkým dobrovoľníkom, občanom mesta, ako aj mnohým návštevníkom, ktorí v čase požiaru sa nachádzali v našom meste. Ďakujeme.

Vážené dámy, vážení páni, ctení hostia, dňa 5.4.2023 sa uskutočnilo výjazdové rokovanie vlády SR v Banskej Štiavnici s cieľom pomôcť Banskej Štiavnici. Vládny kabinet mal vo svojom programe pomôcť mestu po požiari, ktorý vypukol 18.3.2023 a spôsobil rozsiahle škody. Viacerí ministri, vrátane dočasne povereného predsedu vlády Eduarda Hegera prišli v deň požiaru do Banskej Štiavnice, ako aj predseda NR SR, aby jasne zadefinovali, že vláda SR pomôže mestu, či už finančne alebo aj materiálne. Tak sa aj stalo, vláda vyčlenila finančné prostriedky na rekonštrukciu a odstránenie následkov požiaru, tak pre Mesto Banská Štiavnica, ako aj pre Ministerstvo vnútra SR, MŽP SR, ako aj pre fyzické a právnické osoby. Pomoc mestu výdatne poskytlo aj zahraničie, najmä Česká republika a Maďarsko. Z tohto miesta chcem preto vyjadriť poďakovanie prezidentke SR, prezidentovi ČR, vláde E. Hegera, vláde L. Ódora, vtedajšiemu ministrovi obrany SR Jaro-

slavovi Naďovi, Centrále UNESCO v Paríži, poslancovi Európskeho parlamentu Robertovi Hajšelovi, komisárke EÚ pre kohéznú politiku Elise Ferreiro, podpredsedovi Európskej komisie Marošovi Šefčovičovi, ministerke kultúry SR Silvii Hroncovej, magistrátu mesta Praha, Národnému múzeu Praha, Univerzitám v Šoproni a Miškolci, Lesom SR, š.p., a Zväzu spracovateľov dreva Slovenskej republiky, ale aj všetkým právnickým a fyzickým osobám, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na eliminácii následkov požiaru. Ďakujeme.

Určite nešťastie ukázalo aj to, čo žiadame, aby sa riešilo vo všetkých lokalitách UNESCO na Slovensku – vybavenosť požiarnou technikou a možnosť aplikovať aj v pamiatkových objektoch, bez porušenia ich jedinečnej identity, moderné protipožiarne systémy.

Vážené dámy, vážení páni, ctení hostia, posledné tri roky boli pre naše historické mesto a jeho obyvateľov náročné ako nikdy predtým. Som nesmierne rada, že sme dokázali z finančných prostriedkov z rozpočtu mesta, dotácií a fondov aj napriek zvýšeniu cien energií a ekonomickej náročnosti zrealizovať projekty na zvýšenie kvality života, zlepšiť infraštruktúru, občiansku vybavenosť a technickú infraštruktúru, dofinancovať vnútromestskú dopravu, školstvo, sociálnu oblasť, ako aj zlepšiť kvalitu podmienok pre výchovno-vzdelávací proces, zrekonštruovať verejné priestranstvá ul. Pod Kalváriou, ul. Dolná Resla, ul. Malá okružná, zrekonštruovať štadión s vybudovaním atletickej dráhy, strop v mestských kúpeľoch vrátane vzduchotechniky, zrekonštruovať Kaplnku sv. Anny v objektu radnice, získať finančné prostriedky na komplexnú rekonštrukciu radnice, upraviť ďalšie verejné priestranstvá a pripraviť projekty pre ďalšie budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry a revitalizácie vnútroblokov na sídlisku Drieňová, PD úprav verejných priestranstiev. Úpravou verejných priestranstiev sme zlepšili životné prostredie a mnohé ďalšie oblasti. Aj napriek mnohým opatreniam, ktoré zasiahli ekonomiku samospráv miest a obcí hlavne v oblasti zvýšenia nákladov, najmä v oblasti energií a investícií, sa nám podarilo zastabilizovať a zabezpečiť nielen základné financie pre chod mesta, ale aj jeho ďalší rozvoj. Nedá mi nespomenúť, že predchádzajúce volebné obdobie, ako aj rok 2023 boli najťažším obdobím pre samosprávy miest a obcí.

Príhovor primátorky mesta

k Salamandrovým dňom 2023, ktoré predniesla 8.9.2023 v Kostole sv. Kataríny

Prejav primátorky mesta FOTO MICHAL KRÍŽ

34.str. A teda aj pre našu samosprávu, a to najmä posledné tri roky boli tu: celosvetová pandémia COVID-19, pomoc odídencom v súvislosti s vojnou na Ukrajine, inflačná a energetická kríza. To všetko je tu a táto doba je stále mimoriadne náročná pre našich obyvateľov, ale aj pre samosprávu, pretože ceny energií a celkovo ekonomická kríza majú dopad na zvýšenie výdavkov na mestský rozpočet. A preto samospráva musí neustále hľadať riešenia ako zabezpečiť výdavkovú časť v mestskom rozpočte a ako pomôcť obyvateľom. K tomuto náročnému obdobiu pre štiavnickú samosprávu pribudli úlohy súvisiace s riešením následkov ničivého požiaru.

Toto mimoriadne náročné obdobie si vyžadovalo a vyžaduje zvýšené pracovné úsilie, tak vedenia mesta, ako aj jednotlivých zamestnancov. Chceme preto z tohto miesta vysloviť slová úcty a uznania zamestnancom mestského úradu. Naša samospráva prešla ťažkou skúškou so ctou. Chem Váš, drahí spoluobčania uistiť, že naša mestská samospráva urobí všetko v rámci svojich kompetencií a možností pre zmiernenie dopadu.

Práve v týchto náročných časoch je dôležitá spolupatričnosť a miesto pre najvyššie ľudské hodnoty – slušnosť, toleranciu a ľudskosť. Naša samospráva je stále najbližšie k občanovi, tu občan nie je anonymný, tu tvoríme jednu veľkú rodinu, ktorá žije spolu v časoch dobrých aj zlých, my žijeme s občanom v čase radosti i starostí, preto aj z tohto miesta ako predstaviteľka našej samosprávy vyzývam predstaviteľov vlády a NR SR a všetkých kompetentných, aby počúvali pozorne, čo hovorí predstaviteľia samospráv, a teda aj našej samosprávy, aby riešili veci týkajúce sa zmiernenia následkov energetickej krízy, ekonomických

dopadov na občanov a rozpočtov miest a obcí. V politike má prvé miesto človek, občan a jeho zabezpečenie, slušnosť, tolerancia a úcta človeka k človeku, to sú hodnoty, ktoré nás môžu posúvať bližšie k riešeniu vecí pre ľudí, pre občana.

Banská Štiavnica sa snaží naplniť cieľ záchrany a záväzok medzinárodného Dohovoru o ochrane svetového dedičstva UNESCO, ktorý prijala aj SR, aby sme chránili a zachovali tieto jedinečné hodnoty pre budúce generácie. Dovoľte mi poďakovať sa aj z tohto miesta za spoluprácu a vyjadriť tú najvšeľajšiu vďaku všetkým, ktorí sa o to pričínili aj v uplynulom období, ale nedá mi nespomenúť aj to, že túto povinnosť má štát, ktorý Dohovor prijal a musí pre naplnenie Dohovoru vytvárať aj podmienky, a to v prvom rade ekonomické a nie naopak, vziať samosprávam – lokalitám UNESCO, zrušiť systém vyčlenenia finančných prostriedkov v SR a nezaoberať sa spôsobom ako budeme túto situáciu riešiť v budúcnosti bez poznania veci, keď vidíme, aká krehká je ochrana svetového dedičstva.

Som úprimne rada, že naše mesto je aj tento rok miestom, kde sa uskutočnilo Valné zhromaždenie SBK a kde sa budú konať aj celoslovenské oslavy Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov. Je to neklamným dôkazom, že celá táto hospodársky a celospoločensky mimoriadne významná pospolitost sa hrdlo hlási k niekdajším svetoznámych odkazom Banskej Štiavnice a svetoznámej Baníckej akadémie. Patrí za to všetkým zainteresovaným čo najúprimnejšia vďaka a dovoľte, aby som aj z tohto miesta nielen v mene mojom, ale aj v mene celej mestskej samosprávy a všetkých občanov mesta zapriala všetkým slovenským baníkom, geológom, hutníkom, ako aj naftárom v ďalšom období čo najviac úspechov.

Ctení naši hostia, vážení prítomní, vážení poslanci MsZ, moji milí Štiavničania! Stalo sa už každoročnou tradíciou, že neodmysliteľnou súčasťou slávnostných zasadnutí MsZ je aj udeľovanie výročných cien mesta tým osobnostiam, ktoré sa výnimočným spôsobom zaslúžili o rozvoj Banskej Štiavnice, zviditeľnenie a šírenie jej dobrého mena v SR i vo svete. Tento rok je však výnimočný – naše ocenenia a poďakovania smerujú do rúk tých, ktorí sa priamo podieľali pri likvidácii ničivého požiaru a odstraňovaní jeho následkov v historickom centre Banskej Štiavnice, a to Dobrovoľným hasičským zborom a Armáde Slovenskej republiky. Aj týmto slávnostným aktom chceme vysloviť naše veľké poďakovanie.

Pri tejto slávnostnej príležitosti apelujem na Vás, moji milí Štiavničania, ako aj na Vás, ctení hostia, aby naša najväčšia hrdosť a pýcha, tá najdrahocenejšia a najvzácnejšia perla Banskej Štiavnice nadobúdala čoraz viac na kráse, nádhere, vzácnosti a výnimočnosti. Naša milovaná Banská Štiavnica za svoj vznik a bohatstvo vďačí baníctvu – pokladom pod štiavnickou krajinou a svojej jedinečnosti vďaka jednej múdrej panovníčke Márii Terézii, ktorá rozhodla o založení Baníckej akadémie v našom meste v roku 1762. Štiavnicu treba vnímať srdcom a jej jedinečnosť vtedy dokážeme vidieť v plnej kráse a to je úloha všetkých nás.

Vážení a ctení hostia, moji milí banskosťiavnickí spoluobčania!

V dnešný deň tohoročné Salamandrové dni vyvrcholia. Vyvrcholením tohoročných Salamandrových dní bude dnes večer už tradičný Salamandrový sprievod, jediné a jedinečné podujatie na svete. Tento rok si pripomíname 10. výročie od zápisu Banskosťiavnického Salamandra do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Viacerí z Vás tu prítomných sa podieľali na jeho príprave, mnohí z Vás budú jeho neodmysliteľnou súčasťou a ostatní, pevne verím, si nenechajú ujst príležitosť vidieť tento nádherný a fascinujúci pohľad do obdivuhodnej svetoznámej histórie nášho mesta.

Vzácní naši slovenskí, ako aj zahraniční hostia, moji milí Štiavničania! Prajem Vám všetkým tie najkrajšie, najhlbšie a najtrvalejšie zážitky z tohoročných Salamandrových dní.“
Dovidenia na Salamandrových dňoch 2024. Zdar Boh!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

kam v BŠ
a okolí?

15.9. Koncert: Steve Clarke Trio, lístky na www.kultura.banskastiavnica.sk, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 19.00 – 20.30

15. – 17.9. Podujatie: Slovo alebo hudba, Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 17.00

16. – 17.9. Nechajte auto doma – európsky týždeň mobility (16. – 22.9.), (zľavy zo vstupného v múzeách a galériách), Múzeum vo Svätom Antone (kaštiel), Slovenské banské múzeum, Kammerhof a Galéria J. Kollára v BŠ, 9.00

16., 23. a 30.9. Spreádzanie: Príbehy zo židovskej Štiavnice (90 minút), nahlasovanie cez SMS na 0905 752 871, Židovský cintorín pod Novým zámkom, BŠ, 9.30
16. a 23. 9. Workshop intuitívne maľovanie atramentom v Štiavnickej obývačke, Arte misia, Radničné nám. 14, BŠ, 18.00

16. a 23.9. Hudba a špeciality pečené na grile a v peci, Terasa u Blaškov, Počúvadlianske jazero 75, BŠ, 18.00 – 22.00

21.9. Dni európskeho kultúrneho dedičstva, Galéria Jozefa Kollára, Nám. sv. Trojice 8, BŠ, 16.00

21.9. Príbeh v básni ukrytý, Evanjelický kostol, Radničné nám. 13, BŠ, 17.00 – 18.30

22. – 24.9. Festival Amplión – Nový kabaret & pouličné umenie®, Viac na www.amplion.eu, Banská Štiavnica – centrum, 10.00

23.9. Podujatie: Zatváranie klajmov SAZ / Ryžovanie zlata, Baňa Starovšechsvätých, Hodruša – Hámre 786, 9.00 – 18.00

28. – 30.9. 15. medzinárodný festival interpretačné dni klasickej gitarovej hry, Viac info a prihlášky na www.huaja.org, Rytiarska sála, Starý zámok, Starozámocká 11, BŠ, 18.00

30.9. Chute Sitna – špeciality starých materi, Terasa u Blaškov, Počúvadlianske jazero 75, BŠ, 11.00

30.9. Gitarový recitál, Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 17.00

Zmena programu vyhradená!

OOCR Región Banská Štiavnica

**SUPERVULKÁN
ŠTIAVNICA**
DOVOLENKOVÁ DESTINÁCIA

Včelárstvo

- nová činnosť v Mestských lesoch Banská Štiavnica, spol. s r.o. Spoločnosť Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o., úspešne rozšírila svoju činnosť o chov včiel a v mesiaci august získala prvú úrodu medu z novozaloženej včelnice.

S chovom včiel naša spoločnosť MLBS začala v roku 2022, pričom hlavným odborným garantom je náš zamestnanec Ervín Kiss. Napriek tomu, že prvá úroda je zatiaľ len symbolická, má pre nás cenu povzbudenia do budúcnosti. Uvedenú činnosť plánujeme rozšíriť o ďalšie rodiny včiel. Vážime si každý gram medu vyprodukovaný našimi novými „zamestnankyňami“, pretože na vyplnenie jedného poháru medu musia včielky preletieť vzdialenosť, ktorá je približne taká dlhá, akoby ste chceli prejsť trikrát okolo Zeme. Zároveň, keďže na jednom kilogram medu pracuje 6 až 10 tisíc včiel, je naša hrdosť na tento výsledok o to väčšia. Včely pracujú, komunikujú, vytvárajú väzby s rastlinami a opeľovaním zaisťujú produkciu potravy pre celú našu planétu. Od včiel máme možnosť učiť sa ako spoločne žiť milióny rokov udržateľným spôsobom. Pristupujeme preto k našim úľom s úctou, pretože spoločenstvá v ich vnútri majú oveľa bohatšiu históriu než naša ľudská spoločnosť. Kiežby vedeli aj ľudia stavajúci sa do pozície najúspešnejšieho organizmu na planéte medzi sebou spolupracovať tak ako tieto malé pracovité tvory.

**Mestské lesy
Banská Štiavnica, spol. s r.o.**

Banické podujatia Salamander 2023

Tradičnou súčasťou programu Salamandrových dní 2023 boli aj banické podujatia.

Prvým bol dňa 7.9. slávnostný banický šachtág, ktorého sa zúčastnili aj nasledovné významné osobnosti: Nadežda Babiaková, primátorka mesta, Michal Cehlár, dekan Fakulty BERG TU Košice a predseda Slovenskej banskej komory, Karel Saks, dekan Fakulty MMaR TU Košice, Iveta Vasková, zástupkyňa Fakulty MMaR TU Košice, Erich Veselényi, predseda HBÚ, Adam Mirek, predseda poľského WÚG a Krzysztof Król, viceprezident WÚG, Peter Cířák, riaditeľ odboru geológie MŽP SR, Marián Beňovský, prezident Slovenskej spoločnosti pre ťhacie a vŕtacie práce, Richard Kaňa, predseda BŠ-H banického spolku, Erik Sombathy, predseda Združenia banických spolkov a cechov Slovenska, Jozef Uram, starosta Hodruše-Hámrov, Ivan Bača, riaditeľ Slovenskej banskej, s.r.o., Hodruša-Hámre, Jozef Ruska, predseda Slovenského združenia výrobcov kameniva, Ján Hrabovský, riaditeľ úradu SBK a prezident Slovenskej banickej spoločnosti, nechýbal ani Mikuláš Beránek, bývalý dlhoročný tajomník SBS a najstarší člen banického spolku (ročník 1933). Hlavnými funkcionármi šachtágu boli: prezídium – Milan Durbák, kontrárium – Milan Ferenc, kantor – Ján Kružlic, fuchsmajor – Milan Šesták, pivný

dispečer – Jozef Karabelly, podkurovačmi boli Karsten Ivan a Ľubomír Sásik, ošliador držali Branislav Konečný a Marián Adamský, klopačku obsluhoval Milan Mertel a intonáciu banických piesní zabezpečil spevokol Štiavniččan. V programe boli všetky základné bloky, svätenie dupláka a tiež skoky cez kožu, ktorými boli prijaté do banického stavu dve osoby, Beáta Kludacz a Henrieta Godová. Pivný súboj o cenu Pizzerie sv. Barborka mal dve kolá. Prvé bolo medzi akademikmi Českej a Slovenskej republiky, v ktorom s prevahou zvíťazil zástupca Fakulty BERG Ján Kováč, ktorého predtým dekan fakulty BERG osobitným dekrétom menoval „večným študentom“, nad Michalom Vokurkom, zástupcom VŠB Ostrava. V druhom kole zvíťazil Michal Sásik nad zástupcom poľských baníkov. Hlavnými sponzormi podujatia boli Mesto Banská Štiavnica, Pivovar Steiger Vyhne, LN Trade, s.r.o., Banská Štiavnica a Slovenská banská, s.r.o. Hodruša-Hámre, za čo im, ako aj členom prípravného výboru, študentom SPŠ Samuela Mikovíniho a zamestnancom kultúrneho centra, patrí úprimné banické poďakovanie. Dňa 8.9. sa uskutočnili dve podujatia celoslovenského charakteru. V dopoludňajších hodinách to bolo Valné zhromaždenie Slovenskej banskej komory, ktoré sa uskutočnilo v aule Gymnázia Andreja Kmeťa, na ktorom stavovská banická organizá-

cia zhodnotila rok 2022. Popoludní sa uskutočnili v Kostole sv. Kataríny celoštátne oslavy Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov. Rezort MH SR zastupoval Peter Švec, štátny tajomník MH SR, rezort MŽP SR zastupovala Mária Medvedová, generálna tajomníčka služobného úradu, Zväz hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR zastupoval Peter Čičmanec, podpredseda a Slávka Štefancová, generálna sekretárka a Slovenskú banskú komoru zastupoval Michal Cehlár. Slávnostné podujatie moderoval Peter Danáš a vyznamenania odovzdávali prítomní zástupcovia rezortov a Erik Sombathy. Medzi tohtoročnými vyznamenanými boli aj N. Babiaková a R. Kaňa, ktorí si prevzali čestný odznak sv. Barbory, ktoré udeľuje ZBSCS. V kultúrnom programe osláv účinkovali: spevokol Štiavniččan, banskoštiavnickí facigeri (nosiči svetla) a operná speváčka Sylvia Mikulášová z HUAJA. V podvečer sa za príjemného počasia zapojilo do predvoja Salamandrového sprievodu do tisícky osôb, medzi ktorými boli aj účastníci celoštátnych osláv, delegácie domácich a zahraničných banických, hutníckych a lesníckych škôl, ako aj delegácie domácich a zahraničných banických spolkov. Veľké skupiny boli z Maďarska a z Poľska. Zoradenie a koordinovanie predvoja zabezpečili M. Ferenc a M. Adamský. Zdar Boh!

Milan Durbák

Celoštátna výstava králikov

Posledný augustový víkend 26. a 27.8.2023 sa uskutočnila v Hniezdnom, okres Stará Ľubovňa, Celoštátna výstava mláďat králikov, kde bolo vystavených 1361 králikov od 179 vystavovateľov zo Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska a Litvy.

Banskú Štiavnicu a ZO SZCH Horná Trnávka veľmi úspešne reprezentovali dvaja chovatelia. Ján Lupták vystavoval Zdrobnený baran divoko sfarbený, na ktorých získal na samčeka titul Šampión SR, na samicu Šampiónka SR a na 4 člennú kolekciu titul Majster SR. Ľubomír Pelachy vystavoval druh Nemecký obrovitý strakáč modrý, s ktorým získal na samca titul Šam-

J. Lupták a Ľ. Pelachy s trofejami FOTO ARCHÍV JL

pión SR, na samicu Šampiónka SR a na 4 člennú kolekciu titul Majster SR, čím vyhrali všetko, čo sa získať dalo a priniesli do okresu Banská Štiavnica 6 pohárov. Je to veľ-

mi ťažko opakovateľný chovateľský úspech, na ktorý budú celý život spomínať a pekná reprezentácia BŠ v neštandardnej záľube.

ŠN

Rezidenčné pobyty Trojica Air

Slovo má... Charles Sabatos.

V Banskej Štiavnici pôsobia prekladateľky a prekladatelia, ktorí tu trávajú štipendijný pobyt a pracujú na preklade diel slovenských autoriek a autorov do cudzích jazykov. Rezidenčné pobyty Trojica Air v tomto roku realizuje Slovenské literárne centrum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica, a preto by sme radi predstavili a prezentovali tento spoločný projekt. V auguste na mesačný rezidenčný pobyt nastúpil Charles Sabatos (16. 8. - 15. 9.), ktorý prekladá knihu Gejzu Vámoša - Atómy Boha pre edíciu Modern Slovak Classics vydavateľstva Karolinum. Položili sme mu 3 otázky:

Ako sa Vám pracuje na preklade knihy počas pobytu Trojica Air?

CH. S.: Moja prekladateľská práca tu v Banskej Štiavnici napreduje veľmi dobre. Normálne, keď prídem na Slovensko, väčšinou je to na krátku a rušnú návštevu Bratislavy na 2-3 dni. Ak sa mám sústreďiť na taký časovo náročný projekt, akým je preklad, je výhodné mať dlhší pobyt v tichej a krásnej lokalite. Už som tu párkrát bol, takže mesto trochu poznám, ale je príjemné žiť v samom srdci starého mesta.

Čo je na preklade najťažšie a čím Vás táto práca naplňuje?

CH. S.: Ak hovoríme o preklade vo všeobecnosti, najväčším problémom je pre mňa nedostatok každodenného kontaktu so slovenčinou, keďže žijem v Istanbule, kde som obklopený iným cudzím jazykom, a s väčšinou kolegov sa rozprávame po anglicky (hoci po turecky rozumiem.) V takom prípade je ťažké myslieť úplne v slovenčine a sústreďiť sa na text. Preto je teraz príležitosť „absorbovať“ slovenčinu všade naokolo naozaj prínosná. Samotný preklad, na ktorom teraz pracujem, je náročný, pretože ide o starší text, ktorý mal aj na tú dobu neštandardný štýl pretkávaný bohemizmami.

Na preklade zo slovenčiny ma však naplňuje najmä to, že slovenská literatúra je v zahraničí takmer neznáma, a tak aj jedna kniha preložená do angličtiny môže zlepšiť medzinárodné vnímanie slovenskej kultúry nielen v USA, Veľkej Británii, atď., ale kdekoľvek na svete, kde sa hovorí po anglicky.

Máte čas pri pobyte spoznať aj naše mesto a kde všade ste už boli?

CH. S.: Vo svojej literárno-vedeckej práci sa zameriavam hlavne na stredoeurópskych spisovateľov, ktorí navštívili Turecko, preto je pre mňa zaujímavé bývanie v „Dome Rubiggall“, keďže som už čítal „Opis cesty do Konštantínopolu“ od Pavla Rubiggalla a spomínal som ho aj vo svojej monografii. Z rovnakého dôvodu bola historicky zaujímavá aj expozícia v Novom zámku týkajúca sa tureckých vojen, keď som ju videl pred niekoľkými rokmi. Tentoraz novým objavom bola Kalvária, ktorú som pri predošlých výletoch nestihol navštíviť, no na odporúčanie kolegu sme sa na jej vrchol vybrali a je z neho impozantný a inšpiratívny výhľad.

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Úspech študentov

Strednej odbornej školy služieb a lesníctva v Banskej Štiavnici

Stredná odborná škola služieb a lesníctva v Banskej Štiavnici sa v dňoch 21.6. - 23.6. 2023 zúčastnila výstavy Mladý Tvorca v Nitre. Súčasťou výstavy bola aj súťaž TOP výrobok, ktorý mali vyrobiť študenti. Sme nesmierne hrdí, že naši žiaci z odboru murár a stavebná výroba získali v danej súťaži 1. miesto, a tak sa naša škola môže pyšniť ocenením TOP výrobok za rok 2023.

Nami predstavovaný projekt „Art – Úľ“ zahŕňal z pohľadu stavebníctva tradičnú ľudovú architektúru, zároveň konštrukciu drevených prvkov a v neposlednom rade aj účelnosť a funkčnosť včelieho úľa. Z edukatívneho pohľadu naplňal projekt možnosť sledovať život včiel v reálnom pohľade, umožnil pracovať s trvalo udržateľnými stavebnými materiálmi a ekologicky zužitkovať odpadový drevený materiál. Art – úľ nemal len dekoratívny charakter, ale spĺňal všetky parametre pre chov a život včiel. Art – Úľ bol zhotovený technikou tradičného staviteľstva, z trvalo udržateľných stavebných materiálov, ako sú odpadové drevo a konopná izolácia.

Po technickej stránke je to typ úľa s rámkovou mierou B 10, ktorá je na Slovensku najčastejšie využívaná. Kompletná úľová zostava sa skladá z dvoch nadstavkov, striešky a Varroa dna (slúži na sledovanie spádu nepriateľa včiel, roztoča Varroa destructor). Na výrobu úľa sa použilo odpadové drevo – smrek. Projekt umožňuje cez sklený priezor v telese úľa sledovať skutočný život včelstva.

Chceme vyjadriť veľkú vďaku žiakom z odboru murár a stavebná výroba, rovnako aj ich majstrom odborného výcviku za ich skvelý nápad, snahu, energiu a chuť, s ktorou sa pustili do výroby Art Úľa. Ich úsilie bolo ocenené a výhra zaslúžená. Sme na vás veľmi hrdí!

Eva Gontková

**myšlienka
dňa**

„Láska je jediná sila schopná zmeniť nepriateľa na priateľa.“

Martin Luther King

Medzinárodný koncert poľovníckych trubačov

Pedagógovia a študenti Strednej odbornej školy lesníckej sa dňa 26. augusta 2023 zúčastnili medzinárodného koncertu poľovníckych trubačov na zámku Waldreichs, v dolnorakúskom centre sokoliarstva.

Na koncerte vystúpili skupiny hornistov z Rakúska, Nemecka, Čiech, Francúzska a Slovenska. Mottom tohtoročného koncertu bolo „Echo“ a výber skladieb bol od čias vzniku poľovníckej hudby až po nové, náročné kúsky súčasnosti. Od malého vreckového rohu až po alphorn boli zastúpené všetky poľovnícke rohy a ne jeden sólista ukázal, že poľovnícka hudba nepredstavuje len tradíciu a zvyky, ale vyžaduje si aj nové myslenie, široký intelektuálny obzor a nadšenie jednotlivých hudobníkov pre experiment. Dvorná a poľovnícka hudba Salzburského sokoliarskeho

Koncert poľovníckych trubačov FOTO M. MALATINCOVÁ

dvora otvorila koncert a predviedla aj rozlúčkovú fanfáru z vysokej hradnej veže. Naši trubači v zastúpení Ing. Petrikovič Š., Ing. Malatinčová M., Malatinčová H., Sluková G., Plenta M., reprezentovali nielen školu, ale aj naše mesto poľovníckymi signálmi Uvítanie, Nadhánka a Banskoštiavnickou fanfárou, ktorú sprevádzal aj

tradičný zvuk klopačky. Okrem nádherných zvukov lesných rohov bol koncert sprevádzaný aj sokoliarskym vystúpením. Ďakujeme organizátorom, ako aj vedeniu školy za možnosť zúčastniť sa tohto koncertu, ktorý v nás zanechal hlboký umelecký zážitok.

Štefan Petrikovič

Viete

ako na preventívnu údržbu pamiatok? Pozývame na workshop!

Ste vlastníkom či správcom národnej kultúrnej pamiatky alebo historického objektu? Kultúrne dedičstvo, ktorého súčasťou sú aj historické budovy, sa formovalo celé generácie. My súčasníci, sme z časového hľadiska len ich správcami, ktorí ich posunú ďalším generáciám. Pamiatky (ako ich zjednodušene označujeme) by mali v ideálnom prípade byť vhodne využívané, zodpovedne a premyslene udržiavané a obnovované. Preventívna údržba, monitoring stavebných konštrukcií a detailov je zárukou dlhodobého udržateľného dobrého stavu pamiatok. Odbor preventívnej údržby Pamiatkového úradu v Bratislave – stredisko Stred v Banskej Štiavnici (Laskomerského 3) Vás pozýva na dvojdnový workshop Preventívna údržba pamiatok, ktorý sa uskutoční v dňoch 19. - 20.9.2023. Počas teoretickej a praktickej časti workshopu sa účastníci zoznámia so systematickými pravidlami preventívnej údržby objektu. Čo, ako a v akých frekvenciách monitorovať, ako analyzovať a vyhodnocovať príčiny porúch a ako preventívne zabrániť vzniku závažnejších poškodení historických objektov. Účastníci si pod vedením skúsených lektorov budú môcť otestovať aj jednoduché praktické zručnosti opravy častých drobných porúch objektov. Workshop je pre účastníkov zdarma, ubytovanie a stravu organizátor nezabezpečuje. Prihlášky posielať na email: veronika.hoschekova@pamiatky.gov.sk. Počet účastníkov je limitovaný (12 osôb), neváhajte s registráciou, miesta sa rýchlo zaplňajú. Za spoluprácu pri organizácii a uvedení workshopu ďakujeme Slovenskému banskému múzeu, Slovenskému banskému archívu a SPŠ Samuela Mikovíniho. Tešíme sa na tvorivé stretnutie na workshope!

Iveta Chovanová

„Nikdy nepodceňujte silu hlúpych ľudí vo veľkých skupinách.“

Geogra Carlin

Biela pastelka aj v našich uliciach

Verejná zbierka Biela pastelka bude už po dvadsiaty druhýkrát v uliciach slovenských miest a obcí.

Dobrovoľníci a dobrovoľníčky nebudú chýbať ani v Banskobystrickom kraji. Organizátorom zbierky je Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

Biela pastelka pomáha tým, ktorí to potrebujú – ľudia so zrakovým postihnutím. Nevidiaci a slabozrakí nájdu pomoc v 8 krajských strediskách, v ktorých odborné pracovníčky a odborní pracovníci ročne pomôžu dovedna 3 000 klientom. Venujú im viac ako 2 600 hodín pomoci. „Aj vďaka zbierke Biela pastelka môžeme naše služby poskytovať bezplatne. Ich dĺžku nelimitujeme, každému klientovi sa pracovníci venujú tak dlho ako potrebuje. Aby sme boli klientom čo najbližšie, najmä vo veľkých krajoch, nájdu nás – okrem krajského mesta – aj v tzv. poradenských miestach. Klientom pomáhame nielen ambulantne, ale i v domácom prostredí. Chceme, aby naši klienti žili plnohodnotný a naplnený život, hoci bez zraku alebo s jeho zvyškami,“ hovorí Eliška Fričovská, PR manažérka Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

V Banskobystrickom kraji poskytuje ÚNSS svoje služby: V Banskej Bystrici, Brezne, Zvolene, Lučenci, Žiari nad Hronom, Banskej Štiavnici, Rimavskej Sobote a Veľkom Krtiši.

Aj v uliciach miest a obcí Banskobystrického kraja môžu darcovia získať symbolickú pastelku ako poďakovanie za dobré srdce a dobrovoľný finančný príspevok. Pastelka nie je len poďakovaním sa darcom za ich porozumenie a veľkorysosť, ale **aj symbolom solidarity s ľuďmi so zrakovým postihnutím.**

Pastelkový tím býva zväčša dvoj- až trojčlenný. Dobrovoľníci majú oblečené biele tričká s modrým logom zbierky Biela pastelka. Finanč-

né prostriedky zbierajú do bielo-modrých papierových pokladničiek, ktoré sú zapečatené nálepkou s popisom. **Na ňom sa nachádza:**

- názov organizácie: **Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska**

- názov zbierky: **Verejná zbierka biela pastelka 2023**

- logo zbierky a **číslo pokladničky**

- informácia o registrácii na MV SR spolu s registračným číslom **000-2022-044176** a **QR kód**

- zbierkový tím sa tiež vie preukázať **Poverením na vykonávanie zbierky**

vydaným Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska (dobrovoľníkov môžete požiadať, aby vám ho predložili, rovnako ako kópiu o registrovaní zbierky na MV SR)

Vybierané finančné prostriedky pomáhajú Bielej pastelke písať krajšie príbehy v životoch nevidiacich a slabozrakých. Využívajú sa:

- pri návstu samostatnej chôdze s bielou palicou
- pri výučbe čítania a písania Braillovho písma
- na kurzy práce s kompenzačnými, optickými a technicky náročnými pomôckami
- na aktivity zamerané na obhajobu práv ľudí so zrakovým postihnutím
- na podporu aktivizovania ľudí nevidiacich a slabozrakých prostredníctvom kultúrnych, športových či voľnočasových podujatí
- pri návstu sebaobslužných činností – varenie, pranie, žehlenie, upratovanie

- špecializované sociálne poradenstvo – poradenstvo pri vyrovnávaní sa s postihnutím, pri získavaní príspevkov, poradenstvo v zamestnávaní a pod. Novinka aktuálneho

ročníka – bezhotovostné darovanie v uliciach.

V Banskej Bystrici budú môcť darcovia venovať svoj dar na zbierkové konto aj bezhotovostne. Vďaka spolupráci s ČSOB bankou budú mať vybrané tímy aj POS terminál, prostredníctvom ktorého možno prispieť platobnou kartou, mobilom alebo hodinkami.

Pre ďalšie informácie týkajúce sa organizovania zbierky je v Banskobystrickom kraji k dispozícii Dagmar Filadelfiová, vedúca Krajského strediska ÚNSS v Banskej Bystrici. **Kontaktné údaje:** Dagmar Filadelfiová, filadelfiova@unss.sk, 0905 477 975.

Nevidiacich a slabozrakých možno podporiť:

- 22.9.2023 v uliciach miest a obcí po celom Slovensku
- zaslaním SMS v hodnote 2€ na číslo 820 vo všetkých telekomunikačných sieťach
- príspevkom na účet SK23 1111 0000 0014 3025 8006
- príspevkom do stacionárnych pokladničiek umiestnených vo vybraných organizáciách a inštitúciách
- online darom prostredníctvom www.bielapastelka.sk
- po vypočutí Rozprávky pre malé Pastelky (na YouTube kanále s rovnomeným názvom)
- bezhotovostne prostredníctvom ČSOB POS terminálov v uliciach (kartou, hodinkami, mobilom)

Eliška Fričovská,
PR manažérka ÚNSS

Workshop

Nezisková organizácia Šukar-dživipen pozýva všetkých na workshop, ktorý je zameraný na výrobu kvetináčov z hyperfúry.

Workshop sa uskutoční na Pov-

razníku, Budovateľská 15, dňa **15.9. o 13.00 hod.** Ak si kreatívny a chceš si skúsiť vyrobiť svoj kvetináč, tak príď, budeš vítaný. Počet miest je obmedzený, možnosť registrácie je na mailovej adrese: jaro.koleda@gmail.com. Tento wor-

Nadácia SPP

kshop sa uskutoční vďaka finančnej podpore Nadácie SPP. V októbri sa uskutoční posledný workshop-edukačno-zážitkový, ktorý bude tiež na Povrazníku.

Tešíme sa na Vás!

Šukar- dživipen, n.o.

Sitnianska Paškrtá 2023

Jubilejný, desiaty ročník podujatia „Sitnianska Paškrtá“ sa niesol v duchu rozmanitých vôní a jedál.

Podujatie pre maškrtne jazyčky s názvom „Sitnianska Paškrtá“ sa koná raz ročne pri obľúbenom tajchu Počúvadlo. Hlavným lákadlom je súťaž vo varení kotlíkových špeciálov. Tento rok súťažilo 7 tímov. Podujatie začalo skoro ráno registráciou súťažiacich. Tí mali za úlohu z vlastných surovín vykúziť čo najchutnejšiu maškrtu, podľa vlastnej voľby. Pre hostí tak kreatívni kuchári chystali okrem gulášu z diviny, kapustnice s fazuľou a fazuľového gulášu aj paprikáš s nokerami, kotle, tekvicový prívarok a držkovú polievku. Okrem domácich sa prišli do súťaže zapojiť aj tímy z Banskej Bystrice, Komárna, Bátoviec a Krupiny. Do rytmu a do tanca počas celého dňa návštevníkom hrala country skupina Návrat. Nechýbal ani sprievodný program pre tých najmenejších. Okolo obeda bolo pre detičky prichystané nové bábkové predstavenie Divadielka Concordia s názvom „Červenkráľ a Žltovláska“ a počas dňa si mohli vyskúšať aj obrie bublifuky. Celý program moderoval, už tradične, skvelý moderátor -

Prezentácia na Počúvadlianskom jazere FOTO ARCHÍV OOCR

Erik Forgáč.

Štvorčlenná porota hodnotila primárne chuť, ale do úvahy brala aj samotnú prípravu, čistotu a finálny vzhľad servírovaných špeciálov. Hodnotenie bolo skutočne ťažké, avšak každý jeden zo zúčastnených je víťazom už len tým, že prišiel a dal do jedla svoj drahocenný čas i energiu. Dve družstvá sa spoločne umiestnili na druhom mieste, no víťaz smie byť len jeden. Tento rok sa ním stalo družstvo „Fešáci z Komárna“ s ich tekvicovým prívarkom. Podujatie organizovala Oblastná

organizácia cestovného ruchu Región Banská Štiavnica s podporou reštaurácie Terasa u Blaškov, priestor a technické zázemie zabezpečil ForRest Glamping, podujatie finančne podporilo Ministerstvo dopravy a výstavby SR a Banskobystrický samosprávny kraj. Cenami do súťaže prispeli: Terasa u Blaškov, Mesto Banská Štiavnica, Peter Ernek, Jaroslav Bellák a Milan Jantošík.

Ďakujeme a tešíme sa opäť o rok!

**Oblastná organizácia
CR Región Banská Štiavnica**

Zaujímavá krúžková činnosť

Centra voľného času v šk. r. 2023/2024

Športové ZK:

Brazílske JIU JITSU / DŽIU - DŽICU / - od 7 rokov

Parkour - 7 - 10 rokov

Rekreačný bedminton - I. a II. stup. ZŠ

Atletika - I. a II. stupeň ZŠ

Florbalové ZK - I. a II. stupeň ZŠ

Gymnastika - začiatčníci, mierne pokročilí, pokročilí

Strelecký ZK - od 10 rokov

Šach - I. a II. stupeň ZŠ + SŠ

Plávanie /Plavecký klub/ I. a II. stupeň ZŠ

Posilňovňa klub - od 10 rokov

Volejbal - II. stupeň ZŠ

Basketbal - II. stupeň ZŠ

Joga - 7 - 10 rokov

Prírodovedné ZK:

Matematické ZK - II. stupeň ZŠ

Jazykovedné, spoločenské a umelecké ZK:

Anglický jazyk - I. stupeň ZŠ

Applause - moderné tance, contemporary, roztľieskavačky, Hip-hop, Country a mnoho ďalších...

Folklorný ZK - I. a II. stupeň ZŠ

Hudobno-pohybový - MŠ

Výtvarné ZK - pre MŠ

Paličková čipka - ZŠ, SŠ

Technické ZK:

Lego - I. stupeň ZŠ

Bližšie informácie na č.t.:

0907598567,

e-mail:

cvcbanskastiavnica@centrum.sk,

žiadost' o prijatie nájdete aj na web

stránke: www.cvcbanskastiavnica.

edupage.org

Zaujímavá krúžková činnosť začína k 1.10.2023.

Jana Machilová, CVČ

Dobrovoľnícka brigáda

Dňa 17.8.2023 sa dobrovoľníci z radov zamestnancov Mesta Banská Štiavnica zúčastnili dobrovoľníckej aktivity v miestnej časti Banky, počas ktorej vyriadili priestory kultúrneho domu, pamätníka padlým hrdinom vo svetových vojnách a oddychový priestor nad ním. Ďakujeme!

MŠÚ

ABY SA V ŠTIAVNICI ŽILO LEPŠIE

Dostupná zdravotná starostlivosť:

- ✓ podpora siete všeobecných lekárov pre deti a dospelých
- ✓ lepšie podmienky pre zdravotné sestry a zdravotníkov
- ✓ vyššie ohodnotenie práce domácich opatrovateliek

Ochrana kultúrneho dedičstva:

- ✓ systém štátneho financovania obnovy pamiatok
- ✓ udržateľnosť pútnických a sakrálnych miest

KDH 23

48. MUDr. JOZEF BALÁŽ

Salamander očami detí

Detská súťaž na tému baníckej povesti a rozprávky

24. ročník celoslovenskej súťaže Salamander očami detí

Súťažné kategórie:

- výtvarná - ľubovoľná technika / kresba, grafika, pastel, plastika, maľba, kombinované techniky.
- literárna - poézia, próza v slovenskom jazyku - vlastná tvorba.
- využitie digitálnej techniky v diele - video, ppt prezentácia.

Finančná podpora: mesto BŠ v rámci projektu „Na tvorivých cestách“.

Uzávierka súťaže: 30.9.2023.

Viac informácií, ako aj prihlášku nájdete na: www.osvetaziar.sk

Príbeh v básni ukrytý

21.9.2023, 17.00, Evanjelický kostol v Banskej Štiavnici

Literárno-hudobný večer, ktorý sa uskutoční na počesť 177. výročia vydania prvej zbierky Marína od Andreja Sládkoviča.

Pripomenieme si nielen tvorbu tohto romantického autora poézie, ale zoznámime sa aj s tvorbou neprofesionálnych autorov, ktorí nám predvedú ukážky tematicky zamerané na rôzne druhy lásky. Príďte sa započúvať do romantickej hudby a prezrieť si rôzne vydania Maríny v priebehu rokov.

Finančná podpora: mesto BŠ v rámci projektu „Na tvorivých cestách“.

Viac informácií, ako aj prihlášku nájdete na: www.osvetaziar.sk

POS

Výstava

Srdečne vás pozývame na výstavu „Príbehy tajchov“, ktorá je inštalovaná v radničnej Kaplnke sv. Anny. Rozdiely medzi tajchami cez rozprávkové ilustrácie od mladej umelkyne Terky Tomkovej a profesionálne fotografie Slavomíra Červeňa.

Verejnosti je prístupná v pondelok-štvrtok od 7.00 - 15.00 hod., piatok od 7.00 - 13.30 hod. Cez víkendy výstavu sprístupňuje Infocentrum.

Výstava „Príbehy tajchov“ je organizovaná pri príležitosti 30. výročia zápisu Banskej Štiavnice do Zoznamu svetového dedičstva organizovaného UNESCO s podporou Mesta Banská Štiavnica.

OZ Štiavnický tajch

Informácie pre voličov

oprávnených hlasovať vo voľbách do Národnej rady SR 30.9.2023

Vážení voliči, v súvislosti s blížiacimi sa voľbami dovoľujeme si Vás informovať o právach voliča, zmenami v okrskoch a možnostiach hlasovania.

Námietková kancelária

Do 5.9.2023 boli do domácností doručené tlačivá „Oznámenie o čase a mieste konania volieb“ a „Zoznam zaregistrovaných kandidátov“. Upozorňujeme, že tlačivá boli do každej domácnosti doručené po jednom kuse a nie pre každého člena domácnosti. V prípade, že Vám nebolo doručené správne oznámenie alebo nebolo doručené vôbec, môžete túto skutočnosť nahlásiť v námietkovej kancelárii, ktorá je v Klientskom centre mesta Banská Štiavnica, Námestie sv. Trojice č. 3, prípadne telefonicky na číslo 045/6949639.

Tlačivo „Oznámenie o čase a mieste konania volieb“ je **pre voličov s trvalým pobytom na mesto Banská Štiavnica** umiestnené na úradnej tabuli mesta a **ich volebná miestnosť sa nachádza v zasedačke Mestského úradu, Radničné námestie č. 1.**

Voliteľ má právo v úradných hodinách **si overiť**, či je zapísaný **v stáлом zozname voličov**, či **údaje o ňom sú úplné a pravdivé** a môže požadovať doplnenie údajov alebo vykonanie opráv. Mesto je povinné žiadosti vyhovieť alebo do troch dní písomne oznámiť voličovi dôvody, pre ktoré žiadosti nemôže vyhovieť.

Zmeny v okrskoch

Pre voľby do NR SR 2023 bolo **vytvorených 9 okrskov**. Voliči z bývalého okrsku č. 2 v Hoteli Kerling boli rozdelení do ostatných okrskov tak, aby mali volebnú miestnosť čo najbližšie a tiež, aby v každom okrsku bol primeraný počet voličov. Konkrétne: **do OkVK č. 1** boli zaradené Farská ulica a Kammerhofská ulica; **do OkVK č. 2** – Ulica Jána Hollého a Jána Palárika, Mládežnícka ulica a Záhradná ulica; **do OkVK č. 3** – Drevená ulica, Malé trhovisko, Na Zigmund šachtu, Remeselnícka, Robotnícka, Spojná, Tabaková, Zvonová ulica; **do OkVK č. 4** – Dolná ulica. **Ulica Trate mládeže bola z OkVK č. 4 preradená do OkVK č. 3.**

Možnosti hlasovania

Svoje hlasovacie právo si mohol

uplatniť aj volič, ktorý sa dlhodobo zdržiava v zahraničí a má stále evidovaný trvalý pobyt na území SR a tiež volič bez trvalého pobytu v SR. Najneskôr 52 dní pred dňom konania volieb (**do 9.8.2023**) **požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o voľbu poštou. Zo zoznamu voličov v našom meste budú vyčiarknutí tí voliči, ktorí na ministerstvo poslali návratnú obálku.** Hlasy týchto voličov bude počítať a následne vyhotovovať zápisnicu o výsledku hlasovania poštou okrsková volebná komisia v osobitnom volebnom okrsku, ktorý bol vytvorený ministerstvom vnútra.

Voliteľ môže **hlasovať v obci svojho trvalého pobytu vo volebnom okrsku**, v ktorého zozname voličov je zapísaný alebo **v ktoromkoľvek volebnom okrsku na území SR na základe hlasovacieho preukazu**. Hlasovací preukaz si môže volič vybrať počas úradných hodín v klientskom centre – ohlasovní pobytu osobne alebo na základe splnomocnenia, najneskôr posledný pracovný deň pred dňom konania volieb, t. j. **29.9.2023**. Elektronicky alebo listinnou formou mohol o hlasovací preukaz požiadať do 8.9.2023.

Zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, môže volič požiadať mesto a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisiu o vykonanie **hlasovania mimo volebnej miestnosti (doma)**, a to **len v územnom obvode okrsku, pre ktorý bola okrsková komisia zriadená**. V takom prípade okrsková komisia vyšle k voličovi dvoch svojich členov **s prenosnou volebnou schránkou**, hlasovacími lístkami, volebnou obálkou a so zoznamom voličov, ktorí požiadali o hlasovanie mimo volebnej miestnosti. Vyslani členovia okrskovej komisie zabezpečia, aby aj v tomto prípade bola zachovaná tajnosť hlasovania. **Voliteľ, ktorý nemá trvalý pobyt v územnom obvode okrskovej volebnej komisie a požiada o prenosnú schránku, musí mať vybraný hlasovací preukaz.**

Voliteľ, ktorý sa v deň konania volieb nachádza v zdravotníckom zariadení, v zariadeniach sociálnych služieb a má trvalý pobyt v územnom obvode okrskovej volebnej komisie, v ktorom sa za-

riadenie nachádza alebo si vyžiadala hlasovací preukaz, zabezpečí možnosť výkonu hlasovania do prenosnej schránky **okrsková volebná komisia v spolupráci s vedúcim príslušného zariadenia.**

So žiadosťou o hlasovanie do prenosnej schránky sa môže volič obrátiť priamo na pracovníku mestského úradu Mgr. Janu Beňovú /kontakt: 045/6949639/ do 29.9.2023 počas úradných hodín alebo v deň konania volieb na svoju okrskovú volebnú komisiu prostredníctvom svojich známych, sudov.

Hlasovanie v deň konania volieb Voliteľ je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením **občianskeho preukazu** /iný doklad nie je prípustný/. Ak si volič vybavil hlasovací preukaz, predloží ho spolu s občianskym preukazom. Hlasovací preukaz mu okrsková volebná komisia odoberie a priloží k zoznamu voličov. Po zakrúžkovaní voliča v zozname voličov mu okrsková komisia vydá sadu 25 hlasovacích lístkov a prázdnu volebnú obálku opatrenú pečiatkou mesta. Ich prevzatie potvrdí volič vlastnoručným podpisom v zozname voličov. V osobitnom priestore **vloží volič jeden hlasovací lístok bez úpravy do obálky alebo na ňom vyznačí zakrúžkovaním odovzdanie prednostného hlasu najviac u štyroch kandidátov**. Nepoužitý hlasovací lístok je volič povinný odložiť do schránky na to určenej. V opačnom prípade mu hrozí pokuta v sume 33€.

Podrobné informácie k aktuálnym voľbám nájdete na webe MV SR na odkaze: <https://www.minv.sk/?volby-nrsr>.

Jana Beňová, MsÚ

Letný filmový festival 4 živly

má za sebou 25. ročník, venoval ho svetlu

**25. letný filmový festival
4 živly: Svetlo 9. – 13. 8. 2023,
Banská Štiavnica**

V nedeľu 13. augusta 2023 skončil v Banskej Štiavnici 25. letný filmový festival 4 živly. Podujatie, ktoré je venované fanúšikom a fanúšičkám kvalitnej kinematografie, svoj program každoročne viaže na jednu ťažiskovú tému. Tohtoročnou sa stalo Svetlo a práve tomuto fenoménu bol zasvätený filmový i sprievodný program festivalu.

4 živly premietli 22 celovečerných a 55 krátkometrážnych filmov, pričom ich uvádzali okrem digitálnych formátov aj z 35 mm a 16 mm filmových pásov. Svetlo skúmali z rôznych uhlov pohľadu – od svetla, ktoré doslova tvorí film v snímke Goodbye, Dragon Inn (2003), cez osobné a pracovné peripetie mladého fyzika v snímke Iluminácia (1972), až po obavy zo zahŕňania nášho zrakového vnímania množstvom internetového video obsahu v dokumentárnom filme Zázračný aparát (2023), ktorý príde do slovenských kín vo štvrtok 17. augusta a festival ho uviedol v distribučnej predpremiére.

Viacero tvorcov a tvorkýň festivalového publiku osobne uviedlo svoje filmy. Dokumentarista Robert Kirchoff porozprával o vzniku svojho filmu Duch v stroji, ktorý je súčasťou televízneho cyklu Slovenské kino (2010). Jeho kolegyňa Barbora Slipekova uviedla snímku Čiary (2021), po projekcii ktorej sa zúčastnila besedy s divákmi a diváčkami. Film Noc (2018), ktorý bol súčasťou bloku sú-

Účastníci workshopu Azyl v KC FOTO ARCHÍV OZ 4 ŽIVLY

časných experimentálnych a esejistických krátkych filmov, uviedol poľský režisér Grzegorz Kielawski. Najpočetnejšia delegácia uviedla slovenský animovaný film Krížom krážom (2023) – publikum na jeho projekcii privítala režisérka dvojica Nina a Tomáš Rybárovci, scenáristka Barbora Németh a producentka Simona Hrušovská. Ich dielo premietol festival v rámci svojej sekcie venovanej rodinám s deťmi, známej ako Detské 4 živly. Režisérka dvojica viedla aj tvorivú dielňu, v rámci ktorej sa deti učili vyšívať, keďže film vznikol animáciou obľúbenej krížikovej vyšivky.

4 živly pripravili aj bohatý sprievodný program, ktorého súčasťou bola prednáška teoretického fyzika Vladimíra Baleka o svetle, diskusia o živote baníkov v časoch socializmu, o fenoméne filmovej teórie, alebo o vedeckom osvetľovaní vedou ťaž-

ko uchopiteľných javov v dokumentárnej sérii Investigátori. Nechýbali ani dva koncerty – zahrať prišlo newyorské Nat Parker/Matt Osborn Duo a slovenská trojica Pospíš, Sillay a Harvan.

Festival sa stal dejiskom workshopu Azyl, na ktorom sa mladí nádejní filmári a filmárky oboznámili s jednotlivými fázami tvorby audiovizuálneho diela. Od základov scenáristiky prešli cez princípy réžie a technického zabezpečenia filmovej tvorby až k postprodukcii. V závere podujatia premietli výsledky svojej práce festivalovému publiku.

26. ročník Letného filmového festivalu 4 živly sa uskutoční v dňoch 7. – 11. augusta 2024 a organizátorský tím prezradil, že jeho témou bude Cesta. Všetky informácie budú postupne pribúdať na webstránke podujatia (www.4zivly.sk).

Peter Gašparík, OZ 4 živly

Kaštieľ vo Svätom Antone

opätovne privítal súťaže-čtivých milovníkov prírody

Lesníci a poľovníci opätovne zorganizovali pre deti základných škôl súťaž v oblasti prírodných vied.

V prostredí poľovníckeho kaštieľa vo Svätom Antone sa 19.6.2023 uskutočnil už jedenásty ročník prírodovednej detskej súťaže „Čo šepká les“. Hlavní organizátori Oblastná poľovnícka komora v Žiari nad Hronom, Lesy SR, š.p. – OZ Trábeč, SPZ, RgO Stredné pohronie, Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o., a Múzeum vo Svätom Anto-

ne oslovili žiakov 4. – 6. ročníkov základných škôl z okresov Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom a Zlaté Moravce. Celkovo sa do súťaže prihlásilo 14 trojčlenných družstiev, čiže 42 žiakov. Vedomosti a zručnosti všetkých súťažiacich hodnotíme na vysokej úrovni.

V náročnej konkurencii sa najlepšie umiestnili:

v kategórii družstvo:

1. miesto- ZŠ s MŠ Ferdinanda Coburga Svätý Anton,

2. miesto- ZŠ Jozefa Horáka Banská Štiavnica,

3. miesto- ZŠ a MŠ Župkov **v kategórii jednotlivec**

1. miesto – Simona Repiská, ZŠ a MŠ Župkov

2. miesto – Tomáš Kružlic, ZŠ a MŠ Ferdinanda Coburga Svätý Anton,

3. miesto – Martin Žitňan, Súkromná základná škola Guliver

Vitazom ešte raz srdečne blahoželáme a tešíme sa na ďalší, dvanásty ročník súťaže. Záverom by sme sa chceli poďakovať všetkým tým, ktorí prispeli k zdarnému priebehu súťaže.

Mestské lesy Banská Štiavnica

oznamy, spomienky

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že úradné hodiny v kancelárii budú **iba v stredu 8.00 – 12.00** až do odvolania z prevádzkových dôvodov. Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. čísle: 045 / 692 08 75 počas pracovných hodín alebo v Štiavnických novinách a vo výveske na Krížovatke.

Výbor ZO SZTP

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny
Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez el. energie budú v B. Štiavnici:

- **20.9.** v čase od 7.30 – 16.30 na ul.: 29.augusta, B.Nemcovej, B.S.Timravy, Cintorínska, F.Urbánka, Hutnícka, J.Jesenského, J.G.Tajovského, J.I.Bajzu, J.Kollára, J.Škultétyho, Na Mária šachtu, Na Maximilián šachtu, Nám. padlých hrdinov, Obrancov mieru, Partizánska, Pod Trojickým vrchom, Požiarnická, Rakytová, R.Debnárka, S.Chalupku, Školská, Š.Krčméryho, Š. Moyzesa, Úzka.

- **21.9.** v čase od 7.30 – 16.30 na ul.: Počúvadlianske Jazero.

Ďakujeme za porozumenie!

Daniel Hropko, riaditeľ sekcie Dispečingu, SSD, a.s.

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty: 0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 hod.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

Vôňu krojov bolo cítiť až v publiku

Zanietení folkloristi dobre vedia, že aj kroje, hlavne tie „staré“, napr. farbiarske sukne, majú svoju špecifickú vôňu.

Presne takú som zacítila aj ja na vystúpení Umeleckého súboru Lúčnica, ktorá dostala do varu divákov amfiteátra v B. Štiavnici v sobotu večer 19.8.2023. Bola to pastva nielen pre telo, ale najmä pre dušu. Jedným slovom – famózne! Reprezentačný koncert, ktorý čerpal ešte z choreografií profesora Štefana Nosáľa, sa ani nedá inak nazvať. Tento človek z obyčajných situácií dedinského prostredia vedel vyčariť úžasnú scénu spevom či tancom. Preto sme mohli v spleti krásnych meniacich sa krojov a mladých folkloristov zhladiť zvyky regiónov Podpoľanie, Horehronie, Zemplín. Všetko popretkávané krásnymi, priam akrobatickými tancami. Zahabiť sa nedala ani speváčka zložka Lúčnice, či hudobníci, ktorí nás ľudovou nôtou, fujarovými a cimbalovými sólamí posúvali medzi jednotlivými obrazmi. Veď kto by si napríklad pomyslel, ako originálne sa dá stvárniť pestovanie a zberanie maku, pranie na jarku a mnoho ďalších dedinských výjavov. Úmerné tomu boli aj ohlasy z publika, a to ľuďmi rôznych vekových kategórií. Ponúkam vám aspoň nie-

ktoré z nich:

Henrich, 65 (B. Štiavnica) - Ako študent VŠ som bol členom folklórneho súboru Poľana vo Zvolene. Zúčastňovali sme sa mnohých súťaží a festivalov, napr. Akademický Zvolen, FS pod Poľanou v Detve. Pri pohľade na dnešné vystúpenie súboru Lúčnica sa mi vybavili spomienky na toto pekné obdobie a mal som pocit, že som na pódiu jedným z nich. Okrem toho hrám občas na fujare, a tak ma oslovilo aj vystúpenie tohto umelca.

Marína, 29 (Štefultov) - Predstavenie súboru Lúčnica po rokoch v B. Štiavnici bolo iste prínosom pre všetky generácie. Tí starší zaspomínali na svoje mladé časy, keď bolo ľudovej hudby určite viac, mladí sa dostali „do obrazu“, ako sa niekedy žilo na dedinách. To všetko v spojení s pestrými krojmi z rozličných oblastí Slovenska. Ja konkrétne som si spomenula aj na svoju spolužiačku z vysokej školy, ktorá v tomto súbore tiež vystupovala a veľakrát sa s nami delila o dojmy z návštev. Počasie tiež prišlo. Tak čo ešte dodať? Hádám, aby takýchto podujatí bolo v našom slávnom meste čo najviac.

Valentína, 58 (B. Štiavnica) - Bolo to strhujúce vystúpenie, z ktorého išla neskutočná energia. Bola to pôsobivá zmes farieb, pohybov, tónov, spevu, nástrojov a krojov. Páčilo sa mi podpichovanie sa, prekára-

Lúčnica v B. Štiavnici FOTO JÁN KOŤO

nie, vysoké výskoky a predvádzanie sa mužov hlavne v podpolianskych tancoch, kým v ženských partoch na mňa najviac zapôsobil hravosť a pôvab pohybov. Cimbalové a fujarové sóla boli ukázkou virtúozity i hudobného citu. Temperamentný východniarsky záver vo mne nielen „rozohral všetky žilky“, ale vyvolal i spomienky na dávne časy u starých rodičov na dedine. Teším sa na ďalšie vystúpenia našich úžasných folklórnych súborov.

Medzi divákmi som náhodne objavila aj bývalého spravodajcu, politika a ministra kultúry Daniela Krajcera. Veľa času trávi vo svojej chalupe v Horných Hámroch, takže

do BŠ to nemá ďaleko. Cením si, že bez mihnutia oka prikývol na rozhovor, lebo je preňho česť odpovedať pre Štiavnické noviny. Tu je jeho vyznanie.

Daniel, 53 (Bratislava) - K Lúčnici som sa dostal cez svoju priateľku Barborku, bývalú Lúčničiariku. Práve na jednom z ich vystúpení sme sa zoznámili. Takže je to pre mňa svojím spôsobom aj symbolické. Navyše toto boli ešte choreografie profesora Nosáľa, je to vlastne jeho reprezentačný program. Bol to pre mňa krásny zážitok, najkrajšieho umeleckého súboru, v najkrajšom slovenskom meste.

Daniela Sokolovičová

Pozvánka

na výstavu

Trvanie výstavy:

26/8/2023 – 01/10/2023

Otvorené: štv.- ned.: 12.00–17.00 hod., sob.: 12.00–18.00 hod. Autorská výstava, ktorá vznikla pri príležitosti 30. výročia samostatnosti SR, kedy sa otvorením hraníc otvorili aj možnosti zisku, privyrobenia si, či obohatenia sa. Projekt je vo forme vizuálneho bedekra po temných suterénoch 30 rokov slovenskej samostatnosti, o kolektívnych pádoch, ale aj o osobných úspechoch jednotlivcov. O prešľapoch, mentálnych vstupoch a výstupoch z Európy. O zakopnutíach v rovinách globálnych prúrov, ako aj lokálnych bunkách „Všeslovenskej pohostinnosti“.

Lenka Binderová,
galeristka GJB

Prijatie učiteľov a žiakov z partnerského mesta Hünenberg

V stredu 6.9. prijala primátorka mesta Banská Štiavnica Nadežda Babiaková žiakov a učiteľov z partnerského mesta Hünenberg, ktorí sú na niekoľkodňovej návšteve v Banskej Štiavnici v rámci projektu so Základnou školou Jozefa Horáka.

Celkovo sa prijatia zúčastnilo 18 žiakov a 2 učiteľov z Hünenbergu a 18 žiakov a 2 učiteľky zo Základnej školy Jozefa Horáka. „Nech tieto partnerské vzťahy medzi vašimi školami naďalej pokračujú,“ zapriali všetkým pani primátorka. Vedúca pre projektovú spoluprácu ZŠ Jozefa Horáka Katarína Maruniaková Lužinová pripravila pre návštevníkov zo Švajčiarska dni plné zážitkov

Žiaci a učelia s primátorkou pred radnicou FOTO ARCHÍV MSÚ

a poznání. Po prijatí na radnici pokračovali návštevou skanzenu a ry-

žovaním zlata v Kammerhofe.

MsÚ

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

Sobota 16.9. o 18:30 hod.

Prízrak v Benátkach

Triler, krimi, 120 min., MP:12, vstupné: 6€. Prízrak v Benátkach je nový detektívny thriller na motívy románu "Halloweenská párty" od kráľovnej detektívok Agathy Christie a v réžii držiteľa Oscara® Kennetha Branagha v hlavnej úlohe slávneho detektíva Hercula Poirota. V Benátkach po druhej svetovej vojne sa slávny detektív Hercule Poirot, ktorý je už na dôchodku a žije vo vlastnom exile, neochotne zúčastní na jednej seanse. Keď je však jeden z hostí zavraždený, je na bývalom detektívi, aby opäť odhalil vraha.

Nedeľa 17.9. o 16:00 hod.

Ninja korytnačky: Mutantský chaos

Sci-fi, akcia, dobrodružný, 109 min., MP, vstupné: 6€. Po dlhých rokoch, kedy sa korytnačí súrodenci ukrývali pred ľudským svetom sa rozhodli získať si srdcia Newyorčanov a vďaka svojim hrdinským činom sa stať normálnymi tínedžermi. Ich nová kamarátka April O'Neilová im pomáha bojovať proti tajomnému zlúčineckému syndikátu, ale čoskoro im to prerastie cez hlavu, keď sa na nich vrhne armáda mutantov.

Sobota 17.9. o 18:30 hod.

Moja tučná grécka svadba 3

Komédia, 91 min., MP:12, vstupné: 6€. Hrdinovia legendárnej romantickej komédie o tom, aké ťažké je byť Grékom v Amerike, sa vracajú, aby vám ukázali, aké ťažké je byť Američanom v Grécku. Toulá, spolu s celou rodinou cestuje do krajiny svojich predkov, aby splnila posledné želanie svojho otca.

Utorok 19.9. o 18:30 hod.

Blix not bombs

Životopisný, dokumentárny, 85 min., MP:12, vstupné: 6€. Hans Blix si dnes uživa pokojný dôchodok. Na začiatku milénia ale zohral kľúčovú úlohu vo vojne proti terorizmu. V rozhovore s režisérkou Gretou Stocklassou sa zamyšľa nad svojou kariérou aj odkazom, ktorý zanechá budúcim generáciám. „Prečo sa nám nedarí žiť v mieri?“ pýta sa švédsko-česká režisérka Greta Stocklassa v osobnom ladenom úvode svojho dokumentu. V otvorenom rekapietulačnom rozhovore sa Stocklassa zameriava predovšetkým na hľadanie zbrani hromadného ničenia po 11. septembri 2001. Hoci nebol nikdy nájdený, poslúžili ako zámenka k americkej invázii do Iraku. Keď dôjde na otázku osobnej zodpovednosti za vojnu a ďalšie katastrofy, mení sa Blix z vládneho švédskeho seniora v rázneho diplomata, ktorý o určitých témach odmieta diskutovať. Jeho portrét je zároveň prenikavou rozpravou o limitoch diplomacie a empatie.

Štvrtok 21.9. o 18:30 hod.

Sobota 23.9. o 18:30 hod.

Expendables 4

Triler, akcia, dobrodružný, 103 min., MP:15, vstupné: 6€.

Kultúra na Salamandrových dňoch

U. S. Steel Košice

Salamandrové dni sú sviatok mesta a banického stavu, ktorý by nebol tým, čím je, bez sprievodného kultúrneho programu.

Veď nakoniec aj samotný sprievod, ktorý je vrcholom tohto podujatia je veľkou kultúrnou udalosťou nielen nášho mesta. V tomto roku sa podarilo aktívnu prácu J. Petrika ml. a I. Petrikovičovej navýšiť počet účastníkov sprievodu na približne 450. Je úžasné sledovať, že záujem o aktívnu účasť v sprievode rastie, mnoho mladších študentov / študentiek sa do neho dokonca ani nedostali. Výsledkom tejto spoločnej energie a vynaloženej námahy (vo finiši aj počas sviatkov či večerov) bol zážitok, ktorí zdieľali osobne či na sociálnych sieťach tisíce ľudí z celého Slovenska a zahraničia. Poďakovanie patrí aj všetkým tým, ktorí pomohli pri organizácii, kostýmovaní, šminkovaní a množstve iných úloh, ktoré príprava takto mohutného sprievodu vyžaduje. Veríme, že ste si ho užili! Program na Námestí sv. Trojice bol v znamení miestnych kapiel, pričom sa opäť potvrdilo, že banskoštiavnické „hudobné podzemie“ je plné skvelých talentov. Terezine kilá, víťaz celonárodnej súťaže Národného osvetového centra to na úvod „odpálili“ náložou autorskej hudby. Kráter Kartel má za sebou mnoho vystúpení po celom Slovensku a niet sa čomu čudovať – kapelu spájali aj počas Salamandrového vystúpenia výborné inštrumentálne i spevácke výkony. Mnohých zaujala aj premiéra programu, v ktorom sa stretli banícky spevokol Štiavničan a kapela Doda Klimka, do ktorej si prizval Martina Jánošíka, Michala Timka a Martina Mojžiša. Ich banícke, študentské a iné piesne v netradičnom spojení zboru a kapely viditeľne zaujali publikum, ktoré si vyžiadalo aj krátky prídavok. Koncert, ktorý vznikol pri príležitosti 30. výročia Zápisu Banskej Štiavnice a technických pamiatok jej okolia do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO tak naplnil svoj zmysel a ukázal potenciál tejto fúzie. Ešte pred príchodom sprievodu do centra predviedli priamočiaru zábavnú hudobnú šou muzikanti z východniarskej kapely Basawell. Počuli všetkých, ktorí si radi užívajú ľu-

dovky či stredný prúd, pričom neváhali ani prejsť do publika a predviesť svoje umenie priamo medzi divákmi. Po prestávke a čakani na sprievod vystúpil na pódiu Dávid Váradi alias D3JVO. Okrem svojej autorskej tvorby predstavil v závere aj efektnú cover verziu skladby Eda Sheerana. Jeho vystúpenie pred doteraz najväčším publikom potvrdilo, že v našom regióne rastie veľký talent, ktorý ho má potenciál prerásť. Držíme mu palce! Na záver piatkového programu sme pripravili špeciálneho hosta – rumunskú dychovú smršť Fanfare Ciocaria. Mnohí sa tešili práve na ňu, iní zase zažili od prvých chvíľ hudobné prekvapenie. Obe skupiny prítomných ale svorne od začiatku až do konca tancovali, vlnili sa, podupkávali či aspoň tieskali. Kapela, pre ktorú bola Banská Štiavnica prvou zastávkou na jej najnovšom svetovom turné, vydala zo seba množstvo pozitívnej energie a veríme, že si ju domáci užili. Sobotný deň na námestí patril deťom. Tento koncept sme využívali aj v minulosti, pretože deti a budovanie návykov na kultúru u nich vnímame ako dôležitú súčasť našej práce. Čakali ich predstavenia Divadla zo Šuflika, tanečná škola Ardenza, Forgi, rozprávanie riaditeľky SBM Z. Denkovej o banických uniformách, vystúpenie odvážnych škôlkárov z Ul. 1. mája s ich banickým programom, Pesničkohry Mira Jila, ale aj vodník Ďuro a jeho kamarátky. Okrem toho si mohli v tvorivých dielňach vyrobiť vlastnú postavku baníka v uniforme či sa odfoťiť so živými sochami, ktoré mali v tomto roku v našom meste premiéru.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa do podujatia zapojili aktívne či ako diváci. Salamandrové dni 2023 z verejných zdrojov podporili Fond na podporu umenia a Banskobystrický samosprávny kraj. Poďakovanie patrí aj US Steel Košice, tradičnému partnerovi tohto podujatia, ako aj spoločnosti Strabag. Za mediálnu podporu ďakujeme Rádiu Expres. Touto cestou rovnako ďakujem všetkým mojim kolegom, ktorí prispeli k úspešnej príprave a realizácii sprievodu a kultúrneho programu tohtoročných Salamandrových dní.

Rastislav Marko, MsÚ – vedúci oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie

Nová generácia hviezd sa pripojí k najlepším svetovým akčným hrdinám a spoločne prežijú adrenalinové dobrodružstvo vo filme Expendables. Vyzbrojení všetkými zbraňami, ktoré sa im dostanú do rúk, a schopnosťami ich použiť, sú Expendables poslednou obrannou líniou sveta a tímom, ktorý je povolaný, keď sú všetky ostatné možnosti mimo hry. Noví členovia tímu s novými štýlmi a taktikami dajú „čerstvej krvi“ úplne nový význam.

Piatok 22.9. o 18:30 hod.

Nedeľa 24.9. o 18:30 hod.

After: Navždy

Romantický, 94 min., MP:12, vstupné: 6€. Hardin a Tessa žijú každý sám v odlúčení. Spalujúca a intenzívna láska, ktorá sa zdala byť nekonečná a pevná, je v troskách. Hardin utápa žiaľ v alkohole a vďaka Tessine združujúcim odchodom trpí blokom pri písaní druhej knihy. V temných chvíľach svojho života sa rozhodne zúčtovať s minulosťou. Vydáva sa do Portugalska, aby našiel dievča, s ktorým kedysi chodil a ku ktorému sa zachoval strašne. Potrebuje dôjsť odpustenie a nájsť sám seba. Potrebuje sa vyrovnávať so svojimi chybami, aby sa pokúsil svoju osudovú lásku Tessu získať späť.

Nedeľa 24.9. o 16:00 hod.

Bocian Riško 2

Animovaný, 84 min., MP, vstupné: 6€

Utorok 26.9. o 18:30 hod.

Andy Warhol:

Americký sen

Dokumentárny, 90 min., MP:12, vstupné: 6€. Ako sa syn slovenských imigrantov v USA stal ikonou 20. storočia... Vo všeobecnosti si málo vážíme slávnych ľudí, ktorí sú spojení so Slovenskom. AW je toho príkladom. Okrem pár informácií o extravagantnom umelcovi o ňom veľa nevieme, o jeho tvorbe výtvarníka, dizajnéra, filmára a už vôbec nie o tom, aký vplyv mala rusínska kultúra a ikonografia na jeho vývoj... Andy Warhol patrí k nemalo osobnostiam, ktoré zmenili pohľad na umenie možno na celej planéte a ich význam je skutočne svetový. Jeho životný príbeh je fascinujúci, z večne chudorlavého a utiahnutého chlapca žijúceho v chudobnom slovanskom ghette v Pittsburgu sa stala ikona 20. storočia. Ako sa mu podarilo dostať sa až na vrchol umeleckého sveta? A čo najviac ovplyvnilo jeho tvorbu?

Štvrtok 28.9. o 18:30 hod.

Tvorca

Sci-fi, akcia, 130 min., MP:12, vstupné: 6€. Dej filmu Tvorca sa odohráva o päťdesiat rokov v budúcnosti, kedy prebieha ničivá vojna medzi ľuďmi a umelou inteligenciou, v tomto čase veterán americkej armády Joshua dúfa, že nájde svoju manželku, s ktorou sa odlúčili pred piatimi rokmi. Vydáva sa na smrteľnú nebezpečnú cestu za nepriateľské línie, aby našiel svoju ženu a tiež tvorca vysoko vyspeléj umelnej inteligencie, o ktorej sa predpokladá, že je konečným prostriedkom na ovládanie sveta.

Dni sv. Huberta

Dovoľte nám, v mene hlavných organizátorov, poďakovať Vám za pomoc pri príprave a realizácii 31. ročníka celoslovenských poľovníckych slávností Dní sv. Huberta, ktoré sa konali pod záštitou ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Slávnosti, ktoré sa konali 2. a 3. septembra 2023 navštívilo sedem a pol tisíc návštevníkov zo Slovenska, ale aj zahraničia a nechýbali medzi nimi vzácní hostia. 31. ročník celoslovenských poľovníckych slávností Dní sv. Huberta sa už tradične niesol v duchu odkazu legendy o sv. Hubertovi „*zver nielen loviť ale najmä chrániť a pochopiť jej význam v prírode*“. Slávnostné otvorenie Dní sv. Huberta sa konalo v parku, kde prebiehal aj hlavný program. Na pódiu znela hymna Slovenskej poľovníckej komory v podaní sólistu Opery Slovenského národného divadla Otokara Kleina so sprievodom lesných rohov a členov Klubu trubačov SR. Slávnostne boli odovzdané rezortné vyznamenania Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zaslúžilým pracovníkom za významné zásluhy o rozvoj poľovníctva na Slovensku a ocenenia Slovenského poľovníckeho zväzu. Do siene úcty a slávy poľovníctva na Slovensku bola uvedená Chránená poľov-

ná oblasť Poľana. V rámci hlavného programu sa odovzdali ocenenia pri 25. výročí založenia Klubu chovateľov alpského jazvečíkovitého duriča. V barokovej sýpke bola pripravená aj výstava k tomuto výročiu. Uviedli sme do života novinky ako zástavu kynologického klubu, zástavu Dní sv. Huberta a dve púťavé publikácie: Poľovníctvo si ma zvolilo a Poľovníctvo a rybárstvo v kaštieli vo Svätom Antone. Ukážky behu maďarského poľovného chrta prezentovali priatelia z Maďarska, a to z Klubu maďarského poľovného chrta. Štipku humoru sme vniesli ľudovým rozprávaním o baníkoch, lesníkoch a poľovníkoch, ako i rybároch, a to humornou fiktívnou postavou štiavnického Ignáca, kde pravda v nej ukrytá nás generáciami sprevádza. Hlavné pódium patrilo aj deťom ZŠ F. Coburga vo Svätom Antone, ktoré nám predstavili divadlo Legendy o sv. Hubertovi a deti zo ZŠ M. Hella v Štiavnických Baniach predstavili zaujímavé sokoliarske vystúpenie. V parku sa odohrávalo tradičné divadelné predstavenie Parádajz Pikčr. Tradične si mohli návštevníci pozrieť expozície kaštieľa s výstavou „Poľovnícka galéria“, ukážky sokoliarov, prezentáciu slovenského hrubosrstého stavača, špeciálnu klubovú výstavu alpských jazvečíkovitých duričov, lukostrelcov, remeselníkov a atraktívny rybolov, Poľovnícky chodník - poľovníctvo

Sobotné popoludnie patrilo Majstrovstvám Slovenska vo vábení jeleňov a Majstrovstvám Slovenska vo vábení ostatnej zveri. Majstrovstvá Slovenska vo vábení jeleňov sa po šiestykrát stal Jaroslav Mlynárik, prvým vicemajstrom Miroslav Políček a druhým vicemajstrom Tomáš

pre deti v podaní pedagógov Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici. Veľký úspech má už niekoľko rokov Hubertovská kvapka krvi, ktorej sa zúčastnilo 34 darcov. Na reprezentačnom nádvorí mohli návštevníci obdivovať nový národný rekord trofeje jeleňa lesného, ako aj ďalšie národné rekordy trofejí. Nádvorie patrilo lesníckej a poľovníckej pedagogike, novinkou tohto ročníka bola prezentácia „Chute a vône lesa“. Súťažilo sa o Naj bradu, Poľovnícku fotografiu, Poľovnícky klobúk, hádzanie flinty do žita alebo Poľovnícky nôž a Poľovnícky šperk. Program sme spestrili minikurzom vábenia s názvom „Podsitiňanske ozveny“. V barokovej kaplnke sa konala svätá omša pri príležitosti ustanovenia Zemskej komendy Slovensko - Řádu sv. Huberta.

Minich. Majstrom Slovenska vo vábení ostatnej zveri sa stal Lubomír Olexa, prvým vicemajstrom Jaroslav Mlynárik a druhým vicemajstrom Michal Ondrejko. Nedeľa patrila Trubačom, miestnemu chrámovému zboru vo Svätom Antone a folklórnemu súboru Sitňan. Vyvrcholením 31. ročníka bola tradične Svätohubertovská omša so sprievodom s uloveným jeleňom a darmi prírody. Skutočnosť, že návštevníci osláv odchádzali spokojní, je hlavne zásluhou vážených partnerov, zahraničných partnerov, sponzorov a mediálnych partnerov. Spoločne sa nám podarilo úspešne prezentovať zmysluplnú činnosť poľovníkov v svätohubertovskom odkaze a v odkaze „Poľovníctvo má zmysel“. S úctou a vďakou!

Štefan Engel, riaditeľ múzea

Súťaž s Ampliónom

Výhercovia.

Správna odpoveď:

2/ Na amfiteátri

Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali výhercov 2 ks vstupeniek na podujatia Festivalu Amplión.

1. rod. Patakyová (22.9. o 19.00),

2. Eva Uhrinčatová

(22.9. o 21.00),

3. rod. Dobrovičová

(23.9. o 11.00),

4. Marika Čaklošová

(23.9. o 15.00),

5. Andrea Kočalková

(23.9. o 20.30).

Gratulujeme! Výhercovia si vstupenky môžu vyzdvihnúť v Centrálnom predaji vstupeniek Festivalu Amplión (bočný vchod KC) od štvrtku 21.9.2023 po 17.00 hod..

Vaša red. ŠN

Kalvária v Banskej Štiavnici - diecézne pútnické miesto

Kalvárska púť 2023

14.9. 17:00 krížová cesta od Dolného kostola k Hornému kostolu
štvrtok 18:00 sv. omša Horný kostol

15.9. 9:00 sviatosť zmierenia okolie amfiteátra
piatok 9:30 sedembolestný ruženec amfiteáter
10:00 sv. omša amfiteáter za Dolným kostolom

17.9. 9:00 sviatosť zmierenia okolie amfiteátra
nedeľa 9:30 bolestný ruženec amfiteáter
10:00 slávnostná sv. omša amfiteáter

kazateľ: ThLic. Vladimír Kasan OSB
prior kláštora benediktínov v Sempore

Pokoj vám! (Jn 20,19)

Strelecké preteky

Na strelnici Drieňová sa 27.8.2023 uskutočnil už 44. ročník verejnej streleckej súťaže „Zlatá puška Mesta Banská Štiavnica“ v malokalibrovanom štvorboji M-800 a 10. ročník: Memoriálu Ing. Lamberta Jokla“ v disciplíne OS-80.

Hlavnými organizátormi pretekov boli Obvodná poľovnícka komora Žiar nad Hronom v spolupráci s mestom Banská Štiavnica, Strednou odbornou školou lesníckou Banská Štiavnica, Slovenským poľovníckym zväzom, regionálnou organizáciou Stredné Pohronie

a Mestskými lesmi Banská Štiavnica, spol. s r.o.

Streleckého preteku o Zlatú pušku mesta Banská Štiavnica sa zúčastnilo 40 strelcov z celého Slovenska, s nasledovným celkovým umiestnením:

Disciplína GM – 800

1. Rastislav Štrama – OPK Levoča
2. Ing. Štefan Bugyi – Belanov, s.r.o.
3. Ing. Róbert Láska – Lesy SR, š.p., Banská Bystrica

Disciplína OS – 80

1. Anton Molnár – OPK Šala
 2. Peter Zemko – OPK Piešťany
 3. Tomáš Sabolčík – OPK Svidník
- Vítazom blahoželáme, zároveň ďa-

Účastníci streleckej súťaže FOTO ARCHÍV MSL BŠ

kujeme všetkým sponzorom, ktorí prispeli k úspešnému priebehu sú-

ťaží a tešíme sa na ich ďalší ročník.
ML Banská Štiavnica

Letné krajské športové hry seniorov

6.9.2023 sa uskutočnili letné krajské športové hry seniorov v Michalovej.

Naše družstvo Okresnej organizácie JDS Banská Štiavnica zložené z členov ZO JDS Štiavnické Bane a Beluja dosiahlo obrovský úspech, čo nás nesmierne teší a motivuje k ďalšej aktivite a zdravému pohybu. Sme najmladšou okresnou organizáciou JDS v Banskobystrickom kraji, ktorá vznikla iba tento rok, a preto je pre nás toto víťazstvo tak výnimočné a vzácné.

Získali sme totiž putovný pohár za celkové víťazstvo družstiev a budeme sa snažiť si ho udržať čo najdlhšie. 8 športovcov zo Štiavnických Baní a 4 z Beluja získali spolu 8 zlatých, 4 strieborné a 6 bronzových medailí.

Vďaka organizátorom, predsedovi Michalovi Frančákovi z OO JDS Brezno, pani starostke Terézii Ti-

Víťazné družstvo seniorov FOTO ARCHÍV OO JDS

sovčíkovej z Michalovej a predsedovi Jánovi Hlaváčovi z KO JDS Banská Bystrica za príjemný deň, ktorý sme tu spoločne strávili.

Špeciálne ďakujeme všetkým športovcom, ktorí sa o toto víťazstvo zaslúžili a celému družstvu, v ktorom

sme sa vzájomne podporovali a hecovali k čo najlepším výsledkom. Sme výborná partia a tešíme sa na ďalšie športové aktivity.

Eva Šestáková,
predsedkyňa OO JDS
B. Štiavnica

Futbal

2 víťazstvá

2.liga, U 15 a U 13, sk. C - 5. kolo
Naši mladší a starší žiaci 10.9. odohrali dvojzápas na ihrisku Sliača proti súperovi Oranjes Zvolen.

U15 zvíťazila 0:4

Góly: Lauko, Opiela, Líška 2.
U13 zvíťazila 4:6, kedy zápas za stavu 3:0 otočila. Góly: Zorvan 3, Buzalka, Binder, Štrba. Chalani, tréneri, gratulujeme! 3. liga U17 – Sportika, 5. kolo. FK Sitno BŠ – TJ Jednota Bánová 3:1. Góly: Kertész 2, Letkovič. V tabuľke po 5. kole na skvelom 2. mieste. Chalani, gratulujeme!

A-mužstvo si ide bomby

V. liga, skup. JUH, 5. kolo.
FK Sitno BŠ – MFK Detva 5:0.
Naše Áčko si pripisuje ďalšie vysoké víťazstvo. Po 5-tich góloch v Málinci, 5.9. odchádzalo zo štadióna s 5-timi gólmi aj s MFK Detva. Chalani podávajú skvelé výkony, David Budinský sa blysol hetrikom a Dany Hudák pridal ďalšie dva góly. Chalani, gratulujeme! A- mužstvo pokračuje na víťaznej vlne. V. liga, skup. JUH, 4. kolo. TJ Jednota Malíneč – FK Sitno BŠ 1:5. 4.9. odohrali muži 4. kolo V. ligy na ihrisku súpera v Málinci. Po 3-zápasovej výhernej šnúre si naši chalani zaknihovali ďalšie víťazstvo a súperovi nastriehali 5 gólov. V gólovej forme opäť skóroval D. Budinský, a k nemu sa pridali jedným gólom Š. Hikl, dvomi gólmi L. Pellegrini, a jeden gól patrí do kategórie „vlastný“. Chalani, gratulujeme! Sitno, do toho! Bavíme sa futbalom!

FK Sitno BŠ

Štúrovské stovky

2.9.2023 si PKBS na týchto medzinárodných pretekoch boli zmerať sily a zahájiť novú sezónu.

Na pretekoch za zúčastnilo 226 pretekárov z 36 klubov zo SK, CZ, HU, FR. Za svoje výkony si naši plavci odnášali aj vzácne kovy. Gratulujeme a želáme im veľa chuti a vôle do ďalšej sezóny!

PK BŠ Plavci z PK B. Štiavnica FOTO ARCHÍV PK BŠ

služby

■ Staviam kamenné domy z ručne tesaného kameňa, hrúbka múrov 80cm, rozmer 10 x 8m, cena aj s materiálom bezplatne od 25 000EUR, ďalej staviam klenby, múry, chodníky, foto a info: 0902 147 715, cenová ponuka na mieste!

■ Realizujem stavebné tesárske a klampiarske práce, tel.č.: 0903 549 052

práca

■ Prijmem administratívnu pracovníčku na celý alebo čiastočný úväzok, možnosť pracovať aj cez víkendy, tel.č.: 0907 829 379

■ Prijmeme čalúnnika a montážnika, ihneď. Nástupný plat podľa skúseností a zručností, s možnosťou rastu. Sedačky, s.r.o., Tabaková 1, B. Štiavnica, kontakt: info@sedacky.com, tel.č.: 0903 405 900

Sociálna – Senior

prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

NOVOOTVORENÝ BUTIK CHARLIE

Vás pozýva do svojich priestorov
na nákup dámskej konfekcie a doplnkov!

Sídlime na „Trotuári“, A. Kmeťa 8, B. Štiavnica.
Tešíme sa na Vašu návštevu!

PRIESTOR

Chystáte

svadbu alebo

alebo

oslavu?

Ponúkame exkluzívne priestory
v BANSKEJ ŠTIAVNICI s kapacitou 70 ľudí
s možnosťou rozšírenia o svadobný stan.

Priestor s tanečným parketom a vlastnou kuchyňou.

Info 0902 903 290

Zabezpečuje sociálny podnik v meste Banská Štiavnica

ROZVOZ
OBEDOV > 5€ menu

Objednávky do 9:00
a informácie

0949 00 59 59

DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM

• POTRAVINY •
• ALKO • NEALKO •
• CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

Nenechajte si zhrdzaviť vaše auto!
Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je
poškodený króziou od posypu?

Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)

Výčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla

Opravy a údržby motorových vozidiel.

Opravy skorodovaných častí zvaráním a

protikoroziom nástrekom - (gumoasfalt).

Zvámočnícka výroba i z nerez

Servisné a údržbárske práce

po dohovore aj iné služby...

ARTEAM BS 0903 391 035

Ošetrovanie
a rez stromov

Arboristika

Rez živých plotov, výsadba stromov, výrub stromov, štiepkovanie a odvoz drevnej hmoty

0904 842 323 www.citytrees.sk

Inzerujte aj vy v
Štiavnických
novinách

TENISOVÝ KLUB VČIELKA

- ponúka tenisové tréningy pre deti a mládež
- 2x do týždňa vo vybrané dni
- tenisové kurty pri ZŠ Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici

Chceš sa dozvedieť viac? 0915 212 527

Tenisový klub Včielka

tenisovy_klub.vcielka

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00
■ redaktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-
charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Má-
ria Sisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica,
tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP
zo dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidenčné číslo: EV 4429/11
■ ISSN 1337-8023 ■ tlač: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie
redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho pís-
omného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín